ሓዳስ ኤርትራ

መበል 36 ዓመት ቁ.68 | ረቡዕ 18 ሕዳር 2026 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 3 — ዓድኻ ክዝመት ዓይንኻ ኣይትተዓመት ደ ወይስ...

ገጽ 5 — "ኣብ ውሽጢ ጸልማት ብርሃን ንፍጠር"...

ገጽ 6 — ምልክታ

ገጽ 9 — ነስጋስንቲወፋይነትን

ገጽ 11 — ጋንታ መንአለያቲ ኦሎምፒክ ኤርትራ ተመሊሳ

ንሰላም ዝጸውዕን ንኩናት ዝኾንንን ሰላማዊ ሰልፊ፡ ኣብ ዋሽንግተን-ዲሲ ተኻየዱ

ፈተውቲ ሰላም ህዝቢታት ቀርኒ ኣፍሪቃ ዝወደቦምን ዝተኣፍዎ ንሰላም ዝጸውዕን ንኩናት ዝኾንንን ሰላማዊ ሰልፊ፡ ብ16 ሕዳር ኣብ ዋሽንግተን-ዲሲ ተኻየዱ።

እዚ "እወ ንሰላም - ኣይፋል ንኩናት" ብዝብል ቴማ ኣብ ኣፍደገ በትጽሕፈት ጉዳያት ወጻኢ ሕብረት መንግስታት ኣመሪካ ዝተኻየደ፣ ዜጋታት ኤርትራ፡ ኢትዮጵያ፡ ሱዳን፡ ሶማልያን ካልኦትን ዝተኣኣፍዎ ሰላማዊ ሰልፊ፡ ንናይ ሓርር ሰላምን ርግኣትን ዝጸውዕ ሰሚና ንምስሕብራስቡዓለም ንምኒያሽ ዝተወደበ መድረኽ'ዩ።

ንምስሕረታም ኤርትራ መኽሲ ቃል ዘስመዐ ኣቶ ተኽኤ ሰዩም፡ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ሰላምን ርግኣትን ሰፊኑ ብቐጻሊኡ ንምምዕባል ዘኽእል እኽል ጸጋታትን ዓቕሚን ስለዘሎ፡ ቀንዲ ጠንቂ ህመትኡን ቅልውላውን ኩይኑ ዘሎ ስርዓት ብልጽግና፡ ኣብ ወሻጢ ኢትዮጵያ ነምኡ'ውን ኣንጻር ጎረባብቲ ሃገራት ዝኾነሉ ዘሎ ሓንቂ ተግባራት ክወገድ ዘጸለመ ነምዘኽኣ ኣብርሀ።

"ኩናት ኣብዚኣም ሃብቲ ቀርኒ ኣፍሪቃ ክዘምቱ ዝኽኦቑሱ ዘእወ ሓይልታት ግዜምን መጋገርያታቶምን ይተኣደቡልና" ዝብል መልእኽቲ ናብ ዝምልከቶም ኣኣሳት ነምኣተሓላለፈ ዝጠቐሰ ኣቶ ተኽኤ፡ ምእንቲ ፍትሒ፡ ሰናይ ገርብክና፡ ሰላም፡ ምሕዙትን ወሓሰ ህልወናን ህዙብታት ቀርኒ ኣፍሪቃ ዝሃጠር ሓቢራዊ ቃልሲ ቀጻሊ ነምዘኽኣ ኣረጋገጹ።

ተሳተፍቲ፡ ኣብ ዝሰባሰቡሉ ርኢይቶ፡ ቀንዲ ጸገም ቀርኒ ኣፍሪቃ ስርዓት ብልጽግና ነምዘኽኣ ተጸሪሑ ነምዝሎ ብምግላጽ፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራ፡ ሱዳንን ሶማልያን ዝፍጸሞ ናይ ወረራ ምጉባዝ፡ ንመከላኸሊት ናጽነት፡ ልኡላውነትን ግዙኢታዊ ሓደጋትን ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ነምኡ'ውን ንኣህጉራዊ ሕጊ ዝየሃንጎ ንጽርግርና ወድነብ ሕብረት ሃገራት ነጀሪረን ብምኻኑ፡ ሽለል ኢልካ ክኽሰፍ ነምዝየግዕኣ ኣስሚርምለ።

ኣብ መወዳእታ፡ ድሴየም ንሰላምን ኩሉኣም ንኩናትን ዘረጋገጽ መልእኽቲታት ንህበስልጣን ጉዳያት ወጻኢ ሕብረት መንግስታት ኣመሪካ ኣረከቦም።

ተሰነይ - ንደቂ ስዉኣት ንዋታዊ ሓገዝ ተበርኪቱ

በትጽሕፈት ባህሳውን ትምህርታውን ጉዳያት ኤምባሲ ኤርትራ ኣብ ሱዳን፡ ኣብ ንኡስ ዞባ ተነሰይ ካብ ገዘኡም ናብ ኣብያተ-ትምህርቶም ክመላለሱ ናይ መገዳዚያ ጸገም ንዘጽንሖም ብምምሕያር ዝተሰለዩ 11 ደቂ ስዉኣት ተመሊሶም፡ ናይ ብቕሽሊታታት ሓገዝ ኣበርኪቱ።

ብ16 ሕዳር ኣብ ዝተኻየደ ስነ-ስርዓት፡ ሓለፊ ናይ'ቲ በትጽሕፈት መምህር ጦኽረጼን ሃብተሚካኤል ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ እቲ ዝተገበረ ዓይነታዊ ሓገዝ፡ ካብ ደሞዝ ሰራሕተኛታት ብዘተዋጽኦ 32 ሽሕ ናቕፋ ዝተሳደገ ምኻኑ ገለጸ።

ኣመሓዳሪ ዞባ ጋሽባርካ ኣምባሳደር ማሕሙድ ዓሊ ሸፈይ ብወኪሉ፡ እቲ ዝተወሰደ ተግባሪ መልእኽቲ፡ ረዚን ምኻኑ ብምጥቃስ፡ ንኣባላት በትጽሕፈት ባህሳውን ትምህርታውን ጉዳያት ኤምባሲ ኤርትራ ኣብ ሱዳን ሰለ'ቲ ኣበርክኦኦም ኣመስጊኑ።

ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ተነሰይ ኣቶ ሰዒም ንብረጸደሰ ድማ፡ ንሰድራ ሶማሊታትን ደቆምን ዝሃበር ድጉፍ ዜግታዊ ግዴታ ነምዝኾነ ብምጥቃስ፡ ናይ ብቕሽሊታ ሓገዝ ዝተንበረሉም ተመሊሶ ብቑዕነትን ተወዳደርነትን ክኸኑ ተጻቢጹ።

ርእሰ-ዓንቀጽ

ላዕላዩ ዝተዘርገ፡ ታሕታዩ ነይጸሪ!

ስርዓት ብልጽግና፡ ወግሒ-ጸብሐ ብልሳናት ላዕለዎት ፖለቲካውያንን ወተሃደራውያንን ሓለፍቱ፡ "ሕዩና ተጠቃምነት ወደብ ዘይኩኑ ምውናን ወደብ'ዩ" እናበለ ልኡላዊ ግዘኣት ኤርትራ ንምውራር ብተደጋጋሚ ኣብ ዘጉላዕበዓሉ ዘሎ እዋን፡ "ኢትዮጵያ ወናኒት ባሕሪ ከምዘለዋ ዝሕመረቱ፡ ጽውጽዋይ እናደጋገመ ብምግዋሕ፡ ዝምቡዕ ትረኻ ክጸዋ ዘይፍንቅሎ እምኒ ኣሎ ክበሃል ኣይክኣልን።

ላዕለዋይ ሓለቓ ሰራዊት ናይ'ቲ ስርዓት - ፈልድ ማርሻል ብርሃኑ ጁላ ብ13 ሕዳር ንወከልቲ ህዝቢ ኩጣ መቐለ ዘስመየ መስያምም መደረ ድማ፡ ኣካልን መቐጸልታን ናይ'ዚ ብሓሶት፡ ስልቦጣን ክፋእን ዝተላዕጠጠ - ዘይስሙርን ዝበለየን ዜማን መዘሙርን'የ።

እዚ ሕንኩት ዘይብሉ ኩሓዲ ስርዓት፡ ህዝቢ ትግራይ ንዘሕበኸሉ ታሪኽ፡ ባህሊ፡ ትውፊት፡ መንነትን እምነትን ካብ ገጽ መሬት ንምሕካኽ ብእወጅን ሱቱርን እናተንቀሳቐሰ፡ ኣብ'ዚ ናይ መቐለ ኣኼባ ክሓብሰል'የ ፈቲኑ። ንህዝቢ ትግራይ ኣብ'ቲ እኩይ ዕላማኡ ኣብ ጉኑ ንምስላፍ ያኡ፡ ከም ዝብኢ "ኣንዛ ኣንጽፋለይ" ክብል ተሰሚዐ።

ማርሻል ጁላ ኣብ መደረኡ፡ "ካብ ትግራይ ንላዕሊ ኢትዮጵያዊ የለን ዝተባህለ ሓቂ'ዩ" ክብል ዝጀመሮ ሸሓጢ መደረ፡ "ዶግዓሊ፡ ጉንደትን ኣዱሊስን ናይ ትግራይ'ዩ" ክብል ብዘይሕንኩት ወሲኹሉ። ናይ ምስፍሕፋሕ ሸውሃትን ጥመሕን ሰልፊ ብልጽግና ዶብ ስለዘይብሉ፡ ኣብ ሶማል ንእትርከብ ወደብ 'ዘይላ' እውን ኣብ'ዚ ጸወጽዋይ'ዚ ብምእታው፡ ናይ ትግራይ ወይ ናይ ኢትዮጵያ መሬት ምኻና ጠቒሱ'ሎ።

እዚ ሓደገኛ ፖሊሲ'ዚ፡ መቐጸልታ ናይ'ቲ - ንዘመናት ተኸቢቡርም ክኾብሩ ንዘጸንሑ ጐረባብቲ ህዝብታት፡ ንኣምሓራ ምስ ኦሮሞ፡ ንትግራይ ምስ ኣምሓራ፡ ንኦሮሞ ምስ ሶማል፡ ከምኡ'ውን ንኣምሓራ ምስ ኦሮሞ ብምንጅት፡ ኣሰፋሕፋሐ ኣጀንዳኡ ንምስማርን ዕድመ ስልጣኑ ንምንዋሕን ክንኑሉ ዝጸንሐ ጻሕታሪ ባህሪያት'ዩ። ንህዝቢታት ኤርትራን ትግራይን ንምግጣው ዝኦለም ዘሎ ውዲት'ውን፡ ኣካል ናይ ህወትት ኣጀንዳ ስልፊ ብልጽግና'የ።

እዚ መደረ'ዚ ኣብ ርእሰ'ቲ መርዛም ባህሪያቱ፡ ቅሉዕ ጥሕሰት ልኡላውነትን ግዘኣታዊ ሓድነትን ኤርትራ'የ። ምስ'ቲ ቀዳማይ ሚኒስተርን ካልኦት ላዕለዎት ሰብ-መዚን ናይ'ቲ ስርዓት ብቑጻለ ክህብዎ ዝጸንሑ ተኸታኹ መግለጺታትን ሰራም መደረታትን ሓዊሰኑ፡ ሰቐ ኢልካ ክሕለፍ ግቡእ ኣይኩነን። "ቀዳማይ ስሕታን - ዳሕረዋይ ዕብዳን" ስለዝኾኑ።

ኣንጻር'ዚ ኩሉ መንደራጋሕ ሓሶት፡ ስልቦጣን ታህዲድን ሰልፊ ብልጽግና፡ ሕጂ'ውን "ዓዲ ወዓሉ!" ንብል። ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን'ውን፡ ኣብ ውሽጢ ይኹን ኣብ ወጻኢ፡ ንቑጻልን ኣዕናውን ኩናት ብዘየወላውል ቃላትን ስሙር ድምጽን ወጊድ ይብልዎ ኣለዉ።

ጎልጅ - ኣብ ረብሓታት ተኽለ 'ካሳሻ' ኣስተምህሮ ተወዲቡ

ኣብ ጎልጅ - ንኣባላት ነቑጣ ሕርሻዊ ምርምር፡ ሓረስቶት ናይ'ቲ ንኡስ ዞባን ኣብ ዕበየት ናብራ ዝሾፕፉ ደቂኣንስትዮን፡ ኣብ ጥዕናውን ቁጠባውን ጥቕሚ ተኽለ ካሳሻ ኣሰራርሓ መግቢ ካሳሻን ዘተኩረ ኣስተምህሮ ተዋሂቡ።

ተኽለ ካሳሻ ኣብ ርእሰ'ቲ ዘለዎ ሃብታም ትሕዝቶ፡ ንምልምዑ ሃልክን ጉልበትን ዘይሓትትን ከም መግቢ ከገልግል ዝኽእልን ምኻኑ ዝሓበረ ተጸዋኒ ነቑጣ ጎልጅ ኣቶ ብርሃነ ተኽለ'ት፡ እቲ መደብ ብቑዓት ተኽለ ካሳሻ ብምርግጋጽ መኣዛዊ ስርዓት ኣመጋግባ ንምስፋሕ ዝዓለመ ምኻኑ ገለጹ።

ካብ ሃገራዊ ትካል ምርምር ሕርሻ ሓልሓለ ወ/ሮ ጸንዓት ብርሃነ ብወገና፡ ብውሑድ ማይ ዝዓቢ ተኽለ ካሳሻ፡ ሕብረተሰብ ብዘተፈላለየ ኣሰራርሓ ክምገቡ ከምዝኽእል ብዮብሪ ዝተሰደረ ኣብኪታት ድሕሪ ምቕራቡ ፍረኡ'ውን ኣንቂጹካን ኣጥሒንካን ከም ቅጫን ገዓትን ምምጋቡ ከምዝኽእል ኣብራሃ።

ዋና ዳይረክተር ሃገራዊ ትካል ምርምር ሕርሻ ሓልሓለ ኣቶ ጸጋይ ብርሃነ ብግደኡ፡ "ውሑስ መኣዛዊ መግቢ ንኹሉ ኣብ ኩሉ" ዝብል ዕላማ ሚኒስተሪ ሕርሻ ንምስማር ቡዙሕቢኡ ደስራሕ ከምዘሎ ብምጥቃኑ፡ ኣብ ዕበየት ናብራ ዝሾፕፉ ኣደታት ናብ ረብሓኣን ኣውዒለን ስድራቤተን ክሰንግላ ኣተሓሳሰቡ።

ነቑጣ ሃገራዊ ትካል ሕርሻዊ ምርምር ኣብ ጎልጅ፡ ኣብ ኣክላላት ብሰፊሑ፡ ኣብ ገርገፍ ድማ ብመጠኑ፡ ኣብ ምምሕያሽ ኣዝራእቲ፡ ምርምር ሃብቲ እንስኡ ባህርያዊ ጸጋታትን ሕርሻዊ ምህንድስናን ይሃዋፍ።

ዜና

ደቀምሓረ - ክፍሊ ምእላይ ናጽላታት ዝምስገን ኣገልግሎት ይህብ ኣሎ

ኣብ ሆስፒታል ደቀምሓረ፡ ረኽሲ ዘርኣዩ፡ ኣብ 8 ወርሒ ዝተወልዱን ትሕቲ ሚዛን፡ ነፀምኡ'ውን ናይ ኣተኣፋፍኻ ጸገም ዘለምም ናጽላታትን ህጻናትን ገሊፀዩ ክፍሊ ብዘለዎ ዘሎ ኣገልግሎት፡ መጠን ሞት ዕሸላት ነፃምዘለዩ ተሓብሩ።

መዲክል ዳይሬክተር ሆስፒታል ደቀምሓረ ዶ/ር የሴፍ ሮማ ንኡሽ ኣብ ዝለዎ ሓበሬታ፡ እዚ ካብ 2018 ጅማሩ ኣገልግሎት ዝህብ ዘሎ ክፍሊ፡ ዛጊት ካብ ዝተቐበሎም 1050 ናጽላታት ኣየም ልዕሊ 80 ሚእታዊት ምሉእ ብምሉእ ነፃምዙወዩ፡ 7 ሚእታዊት ድማ ንዘለዎ ሕቑምና ናብ ሃገራዊ መሓከሊ ሆስፒታል ኦሮታ ነፃምኣተኣኩ ኣብሃሀ።

ቅድሚ ምውዳድ ናይ'ዚ ክፍሊ፡ ናጽላታት ናብ ኣስመራ ክኸዱ ይግደዱን ሞት የጋጥም ነፃምዘለረን ብምጥቃሱ ምስ ሆርሞናት ምቅይያሪ'ን ሳዕቤናቱን፡ ብጽቃዊ ርኽብ ዝመሓላለፍ ሕምምት፡ ብጽቅጠ መዛኛ ዝመጽኡ ናይ ባህሪ ለወጥ፡ ነፃምኡ'ውን ህያውነካ ብዕላማን ወጥንን ኣብ ምምራሕ ዘተኩረ ምኳኑ ሓቢሩ።

ብዘይነ'ዚ፡ ኣብ ክትትል ቅድመ ሕርስ፡ ኣብ ቀዳማይ ምብጻሕ እቲ ሽፈነ ልዕሊ 100 ሚእታዊት ምኳኑ፡ ክሳብ 8ይ ግዜ ክትትል ዝጸበራ ኣፍኣዳረት ግን ቀጽሪን እናወሓደ ስለዝመጸኡ ዝየዳ ጻዕሪ ነፃምዙሓትት፡ ሃርስ ሻሮን ኣብሪሑ።

ብሸፍኣዳረት ዝርኢ ክእረም ዝጸበኡ ጌጋታት ኣመልኪታ ኣብ ዝለዩ ሓበሬታ ድማ፡ ኣቑዳምነ ክትትል ዘየምጅማር፡ ኣደርን ፎለክኣሰድን ብምክእ ዘየምወሳድ፡ ነፃምኡ'ውን ድሕሪ ሕርስ ግቡእ ምክትታል ዘየምግባር፡ ገለ ካብ'ቶም ቀንዲ ምኳናም ኣረዲኡ።

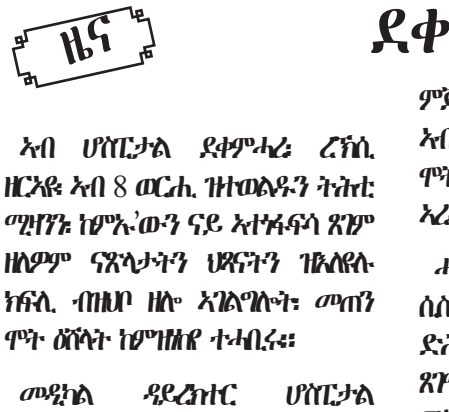
ምጅማር ኣገልግሎት ምእላይ ናጽላታት ኣብ ሆስፒታል ደቀምሓረ ሜሩ፡ መጠነ ሞት ናብ ዝተሓተ ደረጃ ነፃምዝወረደ ኣረዲኡ።

ሓለፊት ክፍሊ ምእላይ ናጽላታት ሰስተር ሓሪጥ ሃይለ ኣብ ገለፀዩ ሓበሬታ፡ ድሕሪ ሕርስ ኣብ ዕሸላት ንዘርኢ ዋህናዊ ጸገማት ብቑዕ ክትትል ነፃምየግር፡ ጸገም ምስ ዝርኸበ ድማ ቅልጡፍ ሰጠምቲ ነፃምዘወሰድ ብምጥቃሱ ጹሒዊ ጸዓት ዝተዋደደሉ ብምኳኑ ወጽኢታዊ ሰራሕ ደሰላልል ነፃምሎ ገለጹ።

መዲክል ዳይሬክተር ሆስፒታል ደቀምሓረ ዶ/ር የሴፍ ሮማ ኣብ መወዳኢታ፡ ክፍሉ ጸረት ዋህናኣንን ዋህና ደቀንን ንኽውሓሱ ግቡእ ክትትል ቅድመሕርስ፡ ክኦበራን ኣብ ሆስፒታል ኩሓርሃን ተኳቢዱ።

ሆስፒታል ደቀምሓረ፡ ንኦርነሎት ንኡሳን ዞባታት ማለት ሰሜይቲ፡ ማይዓይቲ፡ ጸሮናን ደቀምሓረን ኣገልግሎት ይህቡ።

ከረን - ንመንእሰያት ዝወሃብ ኣገልግሎት ጥዕና ይድፋኣሉ

ኣብ ክዘማ ከረን፡ ኣብ ክሊ. ዕድመ 16 ክሳብ 24 ዓመት ንዘርኽቡ መንእሰያት ዝወሃብ - ሞያዊ ምኽሪዞምእለለ ኣገልግሎት ጥዕና ብዘሐዘለ ይድፋኣሉ ነፃምዘሎ። ሓለፊት መደበር ጥዕና ጀኒ - ሃርስ ሻሮን ወልዱ ገለጹ።

ካብ 2017 ጅማሩ ምኽሪ መዛኛ ዝህብ ክኢላ ተመዲቡ ንዋፈታቱ ብሰፊሕ ሜኒይድ ነፃምዘሎ ጠቕሱ እቲ ዕማም - ኣብ ተመሪን መንእሰያትን ዘጋጥም ናይ ሃርምኖት ጉዳያት ኣመልኪቱ ኣገልግሎት ይህቡ።

ኣብ ንኡስ ዞባ ሓጋዜ ባህላዊ፡ ኣህላውን ኣእምሮኣውን ህንጸት ተመሪሮ ንምርግጋጽ፡ ኣብ ኣብይተ-ትምህርቲ ዝሰላልል ንዋፈታት ባህሊ፡ ስፖርትን ጥዕናን ንምምዕባል፡ ብ12 ሕዳር ዋዕላ ተኻየዱ።

እቲ ብቤትጽሕፈት ትምህርቲ ንኡስ ዞባ ዝተወደበን ናይ ስራሕ መሻርኽቲ ዝተሳተፍዎን ዋዕላ፡ ኣብ መዳያት ባህሊ፡ ስፖርትን ጥዕናን ዝተግበር መደባት ብመንጽር ክብጽሑ ዝግብኦም ሽቶታት ንምግምጋምን ኣብ ናይ መጻኢ ውጥን ንምዝታይን ዝዓለመ'ዩ።

ሓለፊ ባህሊ፡ ስፖርትን ጥዕናን ኣብ'ቲ ንኡስ ዞባ መምህር ፊረጅ መሓመድ-እድሪስ ኣብ ዞቕረቦ ጸብጽቡ ኑቲ ንዋፈታት ንምኽያድ ኣብ ኣብይተ-ትምህርቲ ብዞባ ተዋዳዱ ዘሎ ትሕቶቅርጽን ብድህታቱን፡ ብደረጃ ኣብይተ-ትምህርቲ ዝተግበር መደባት ንምትብባዕ ዝተወሰደ ስጉምትታት፡ ተሳታፍነት ተመሪሮን መምህራንን፡ ከም'ኡ'ውን ተራን ኣበርክቶን ናይ ስራሕ መሻርኽቲ ብሰፊሑ ገለጸ።

ኣብ ገለ ኣብይተ-ትምህርቲ ንሰፖርታዊ ንዋፈታት ዞገልግል እኹል ብቑዕን ትሕቶቅርጺ ብዘይምህላዉ ጸገማት ነፃምዘሎ፡ ኣብ መደባት ትምህርቲ መዛኑ ምክልኻል ሕማም ዓሶን ኣእምሮኣዊ ጥዕናን ግና ዕዉት ስራሕ ነፃምተጓሙ ብዘወሳኺ ሓቢሩ።

ሓለፊ ትሳሰት ትምህርቲ ንኡስ ዞባ ሓጋዜ መምህር እድሪስ ዓብዱ ብወኸ፡ ምዕራይን ወህድን ኣገልግሎት ትምህርቲ ንምርግጋጽን ዓይነታዊ ኣሰራርሓ ንምትእትታውን ዕቱብ ጻዕርታት ይቐደድ ነፃምዘሎ ብምጥቃሱ እቲ ዋዕላ - ድኽመታት ኣብ ምውጋድ ኣበርክዮ ንኽህልዎ፡ ተራን ኣበርክቶን ርእሰ-መምህራት፡ ኣመሓደርቲ ነበቢን ኮሚተ ወለድን ክዋንዘዘ ጸዊዐ።

ተሳተፍቲ ድማ፡ ሕጽረት ክኢላዊ ዓቕሚ ኣቓልቦ ክወሃ፡ ዘይምህላው ትሕቶቅርጺ፡ ነፃምኡ'ውን ሕጽረት ናውቲ ስፖርትን ባህልን ፍታሕ ክፍደየሉ፡ ነፃምኡ'ውን ነም ዝመርሑ ሓባራዊ ነባቢዮዊ ጽሪት ብሰፊሑ ክተኣታዮ ዝብል ርኢዮታትን ሰነዋታትን ኣቕሪቦም።

ሓለፊ ጨንፈር ሚሳዮሪ ትምህርቲ ዞባ ዓንሰባ መምህር ክፍላይ ዓንደሚካኤልን ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ሓጋዜ ኣዮ እድሪስ መሓመድ-ሐምድን ኣብ ዝዙባዎ መዘዞሚ ቃል፡ ተጋጢቲ ንዕላማ ናይ'ቲ ዋዕላ ተረዳእም፡ ኣብ ኣብይተ-ትምህርቲ ነም ዝሰረቱ ውዳበታት ብምሕያል ንምምዕባል ናይ'ቲ ንዋፈታት ክሰርሑ ተጻብዮም።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ

ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ቀ.ሰ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉኣብርሃን ሃብተገብርኤል

ተስፋኣለም የማነ

ሙሴ ገ/እግዚኣብሄር

ቀ.ሰ 201820 (250)

ፋክስ. 127749 - ቀ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም ትንሉኣ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ ስሎሜ ኣፈወርቂ

ፋጥና ኣድም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቀ.ሰ.113395-07588045

ምልክታ

ቀ.ሰ 125013 - ቀ.ሳ.ጸ. 1284

ኣገዳሲ መልእኽቲ ብምኽንያት ዓለማዊ ቅነ ንቕሓት ተጻዋርነት ንመድሃኒታት ጸረ-ታህዋሲያን

ብዮል ሞያ ዘይኣዘዙ መድሃኒት ጸረ-ታህዋሲያን ንእንሰነ ይኹን ዘራኣቲ ኣይትጠቐሙ!

ብዮል ሞያ ዘይኣዘዙ መድሃኒት ጸረ-ታህዋሲያን ንእንሰነ ይኹን ዘራኣቲ ኣይትጠቐሙ፣ ኣብ እንሰኒታትካ ደጊምም ዝተራእዩካ ምልክታት ሕማም ኣፈዋወሱም ክፍለ ስለ ዝኾነኤል፡ ንዘበረካ ተረፍ መድሃኒት ፊጺምካ ኣይትሓቡ፡ ካብ ካልኦት ሓረስቶት መድሃኒት ኣይትለቃሕ ነፃምኡ'ውን ኣብ መጎን እንሰኒታትካ መድሃኒት ኣይተኻፍል። ባህላዊ ፍወሳ እንሰነን ዘራኣትን ተጻዋርኦ ንመድሃኒት ጸረ-ታህዋሲያን ስለዘቃልዕ ባህላዊ ፍወሳ ኣወግድ።

ሓበራዊ መልእኽቲ ካብ ሚኒስትሪ ጥዕና፡ ሕርሻን ማይ፡ መሬትን ኣከባቢን

ርእይቶ

ዓድ'ኻ ክዝመት ዓይን'ኻ ኣይትተዓመት ዶ ወይስ ሓቢርካ ዝመት

ግርማይ ወልደግዮርጊስ (መንከኒኖ)

ኣብዚ ዎምዒ'ዚ ዝወጽእ ጸሐፋት ናይ ጹሓፊኡ ወልቃዊ ርኢይቶ ምኻኑ ንኣብርኡ።

ሊቃውንቲ ንፖለቲካ ክትንትንዎ እኽለወ፡ "ፖለቲካ ጥቡብ ናይ ምሃላው'ዩ (ምህላው'ዩ)"(Politics is the art of survival) ብምባል ይገልጽዎ። ምኽርን ምህላውን ክዛለል እኽለ ግኡ እንታይ ዓይነት ምኽርን ምህላውዩ ዝበል ሕቶ ኣገዳሲ ይኮውን።

ቀደም "ገለኦት" ክብሃል እኽሉ፡ ባዕዳውያን ንሃገርናን ህዝቦኻን ብሓይሊ. ወረርዎም ንብረትካ ሪሰዮም ከይኣኽሉምኒ ንንኻ (ንኡብ) ከም ጥሪት ዳጉኖምን መቑሑምን ናብ ዝምእመኡም ወሲዶምኒ ከም ኣቕሓ መሸጣ ክዋጽልኩ፡ ዘርብሑም እንተረኸቦም ድማ ክሸጡኻ ዘክኣድ ቅዲ ፖለቲካ እዩ ነይሩ።

ኣብዚ ዘለናዮ እዋን ድማ ገለኦት ባዕልኻ ናብዩም "ነይቶት ቁጠሩን ምልክን እየም" ኢልካ ዝኣመንሉምኒ፡ ብፍቓደኻን ብድሌትካን ኪደካ "ኣነ ገለ ኮይነ ከገልግለኩም ወይ ክየዘኣኩም ፍቓደኛ'የ፡ ካብ ንኻልእ ምዕቡብ ሕርያኹም ንዓይ ይሹን" ኢልካ ብጀሐፍ እትሓተሉ "ዘመናዊ ባርነት" (modern slave) እናተባህለ ዝጥቀስ ቅዲ ፖለቲካ'የ።

እቲ ከም ሳልሳይ ዝጥቀስ "መሳል ርእሰ ወሳ" ዝበሃል ቅዲ ፖለቲካ ድማ፡ "ኣነ ንመንኦተይን ክወንኦተይን ዝምረሓሉ ሓሳቡተይን መሳለ ክሰብር፡ ናብራይ ባዕለይ ብባዕለይ ክመርሕን ቡቲ፡ ዝመሳሰሊ ክሰርን ሕደገኒ - ናተይ ኣይፈልጥን ናይ እንዳምኦተይ ድማ ኣይደልን፡ ክብርታተይን ባህልየን ክብኽኽግ - ኩዑ ኣይፈቕድን " ዝብል'የ።

ብዘይካ'ዚኣም ድማ ካልኦት ወይ ድማ ካብዘኦም ዝጥልዱ ንሕርያ ምኽርና ዝወሰኹ ቅዲ ፖለቲካታት ኣይሰኣኑን።

ዝም ዝተጠቕሑሉ ቅድታት ፖለቲካ ተተርኢኹ፡ ናብቲ ኣጠቃሰናዮ ዘለና "ዓድ'ኻ ክዝመት ዓይን'ኻ ኣይተዓመት'ዶ ወይስ ሓቢርካ ዝመት" ንዘብል ርእሰ ጉዳይ ክንትንትን።

ዝቮኻ ፍጠር እንሰኻ ይኹን ሱቡ ኣብ መሬት'የ ዝሰብር። እቲ "ሱብ ካብ መሬት ተፈጢሩ ነይሩ ነይሩ ናብ መሬቱ እዩ ዝምለስ" ዝብሉዎ ዘረቡ ኩሉም ፍጡራት ምስ መሬት ዘለዎም ጥቡቕ ዝምድና ወይ ምትእስሳር ንምሕባር'ዩ። ስለዚ "መሬት" እንተኣልዩ ሱብ ምስ ኩሉ ጸጋታቱን ምስጠር ናይ ምንባሩን ማለት ምኻኑ ኣየማትእን። ስለዚ ብዘዕገ መሬትን ሱቡን ጸጋታቱን ትዛረብ እንተሊኻ ብዘዕገ ፖለቲካ ትዛረብ ኣለኻ ማለት'ዩ። ምኽንያቱ - ነፍሊ ቅድም ኣልና ዝጠቐስናዮ ፖለቲካ ጥቡብ ናይ ምንባር ብምኻኑ።

ምንባር ንህልኡ ብቓልሲ. ዝኸነ ብምኻኑ፡ ቃልሲ. ኣብ ፖለቲካ ዝበርኸ ቦታ ይሕዝ። "እቲ ዝሓየለ ይነብር" (survival of the fittest) ዝብሉዎ ድማ ብዘይ ምኽንያት ኣይኮነን። ስለዚ. እዚ. ጥቕሲ'ዚ፡ እዛ ምድሪ እቲ ዝሓየለ ወይ ድማ እቲ ዝጠቕዐ - ዝጸንዐ ዝኦብረላ ምኻና እዩ ዘርድኣና።

እዛ ዓለምና'ን ህሉው ጥቡብ ፖለቲካኣን ሓያል ብሓይሊ ንዕጸጹ ዝኦብረላ ኣብ ኮኾት፡ ሓያላን ባርያ ክንብሩኻ ክደናደኑ ወይ ክወሓኩ እየም። ስለዚ፡ ኣብ ከምዚ. ህሞት ዓድ'ኻ ክዘመት'ዶ ዓይን'ኻ ይዕመት ወይስ ሓቢርካ ዝመት ዝብል ወሲኺ ምርጫ ኣብ ቅድሚት ይቕደል።

እቲ ቀዳማይ ጥቕሲ፡ (ሃገርካ ክዘመት ዓይን'ኻ ኣይተዓመት) ኮቲ ሃገርካ ክዘመት ዝመጽኣ ዓመጽኛ መራሒ ገቢኻ ዓይነት ሓይልን ንልቡትን ይኹን ጸልዋ ይህልዎ ብዘየገደሱ ሃገርናን ኩብሪ ህዝቦኻን ንወራሪ ኣሕሊፍካ ኩዑ ዘይምሃብ'የ። "ዝገረይን ክብረተይን ኣሕሊፈ ኣይህቡን ቲታ!" ኢልካ ትንድርን ትለዓልን።

ኣብዚ ንመሳል ርእሰ ወሳ ማእከል ዝገበረ እምቢታ'ዚ. "ድሉውትን መኽዘን" ዝበሃሉ ኣገደስቲ ኣምራት ቦታ ይሕዝ። ድሉውትኡ ክበሃል እኽሉ፡ ኩነታት ብግዜኣ ምንኩነን ንኡ ዝበቕዕ ኣእምሮኣውን ሃገራውን ምድላዋት ምግባሮን'የ።

ምድላውን መኽዘን ካብ ምንጋር ዕላማ ጀሚርካ ክሳብ ንመሳዎኡቲ ቀሩብ ምዃን ዝጠልብ ከብንተናዊ ምቅርራብ'የ። ጸላኢ. ወይ ወራሪ ቀድሚ ምጥቓ ፊት ንፊት ፍልሚያ ምፍጣሙ፡ ኣብ ሞራልን ፍናንን ዘለካ መረዳእታን ንቕሓትን ዝተደመሮ ቀሩብኡትን እዩ ዝልክዖካ - ነፍሊ ክሳብኡስ ተቕሪብካ ክሰኾኑ ከሎ ኾነ "ኣሸበሽብ እንተወደቕኩ ናበይ ገጽ ኮን ይሓይሽ ዝብል ተግታኢ. ባሀርያት ዝተጣበኽካ እንተኾይንኹ ጸላኢ. ድኹም ክሰኡ ናይ ፍናን ካብ ደረቡ ይገዮመካን የሰንፈነኩ፡ ስለዚ. ኣእምሮኣውን ሃገራውን ቅሩብኡት ናይቲ ግዳይ (ተወራሪ ሓይሊ.) ኣገዱ ኣንዲሰ. ኣዩ።

እዮም ዝበዝሑ ንመቐናቐንቲኦም ምድሪ እቲ ዝሓየለ ወይ ድማ እቲ ዝሸቐዐ - ዝጸንዐ ዘሎ ኮኾት፡ ሓያላን ባርያ ክንብሩኻ ክደናደኑ ወይ ክወሓኩ እየም። ስለዚ፡ ኣብ ከምዚ. ህሞት ዓድ'ኻ ክዘመት'ዶ ዓይን'ኻ ይዕመት ወይስ ሓቢርካ ዝመት ዝብል ወሲኺ ምርጫ ኣብ ቅድሚት ይቕደል።

እዛ ዓለምና'ን ህሉው ጥቡብ ፖለቲካኣን ሓያል ብሓይሊ ንዕጸጹ ዝኦብረላ ኣብ ኮኾት፡ ሓያላን ባርያ ክንብሩኻ ክደናደኑ ወይ ክወሓኩ እየም። ስለዚ፡ ኣብ ከምዚ. ህሞት ዓድ'ኻ ክዘመት'ዶ ዓይን'ኻ ይዕመት ወይስ ሓቢርካ ዝመት ዝብል ወሲኺ ምርጫ ኣብ ቅድሚት ይቕደል።

ስለዚ እቲ ወለድና "ሃገር ክዘመት ዓይን'ኻ ኣይተዓመት" ዝበሉዎ ምስኡ ብዘይካ ኢታ ትኡብረላ ዘለኻ ሃገር ካልእ ዝወሃበካ መተኣኢታ ሃገር ስለዘሎ ዋላ'ውን እቲ ኣብ ካልእ ሃገር እናነበርኩ ብዮገዚዮዊ ምኞት "ካልኣይቲ ሃገረይ" ኢልካ'ውን ክትምላእ እንተፈተንካ እዮም ዘጽግዑኻ ሃገር፡ ሕብሪ ዓይን'ኻ ባህ ኣብ ዘይብሉም ግዜ፡ ብጥራሕ ጃፓኻ ከፉንወኻ ስለዝኾኣሉ ሃገርካ እናተወረረት ዓይን'ኻ ክትዕምት ዘበት'የ።

ገለኡ ምርኡይ ግኡ "ሃገር እኽትዝመት ሓቢርካ ዝመት" ብምባል፡ ኮቲ ምስ ሃገር ገሸበርን ዘለዎን ክሱብ "ካብ ሓመድ ተፈጠርካ ናብ ሓመድ ኢኻ" ዝብል ልቦናውን ፍልስፍናውን ጥቕሲ. ወጊድ ኢሉ፡ "ዝሸሰ ንገነና ዝበረቐ ጹሓይና" ዝብል ምስላ ከም ዘለዎ ገቢቐበል ድኹም ሕልና ወይ ጎደሎ ፍጥረት ኣሎ። እዚ. ነዎዚ. ዝንይትዩ ሱቡ ብቑዕዎምት ምስ ኣብ ኑብኡ ዘሎ ብረጣሪ ዝተዋህቡ ሱብኡዊ መንፈስ (ጸጋ) ዝተዋኽለ'የ። ፈጣሪ ሓንቲ ኣደን ሓንቲ ሃገርን ነም ዓለሙ ከኖዋሰቡ "ድሕረይ ሳዕሪ ኣይትብቅል" ከም ዝበሉዩ ኣድግን "ዓለም እንተ ትግልበዮ ከፊኑቲ'ኳ ምጽንበና" ከም ዝበሉዩ ህቡይ ዓይኑ ዕምት ኣብሉ ህቡይ ወይ ኣድጊ ምኽን ይመርጽ።

ስለዚ እዚኣቶም፡ ጸገምን ኣገደምን ዝኦብሩሉ ሃዋህው እንተረኸቦም፡ ሃገር ህዝቦን ክብርታትን ንኣኢታቶም ኣይንታየንምን እዩ። ከም ወኻርያ ትርፍራፍ እንተረኸቡ ንዓይምን ህዝቦም ኣዛብኡ ሐዝመላ ክመጽኡ ሰኽፍ ኣይብሉን። ዝብኡ. ሐዝቦ ምምጻእ ንኢታቶም "ስወጠ." ኮይኑ ብደሞክራሲ. ዝኾላለልን ዝዕናጅን እዩ።

ወኻርያ ግኡ ኣይ ብኽእለነ ዘጉዳም ተመሳሲናን ከብራኹ ኣይ ንህላ ብኽልና ከብራን ጸጊቦን ክትኦር፡ ደቂቕ ፍሩይ ኮይና ዘበናት ዓረብዋን ተዕርቦን ኣሉ። ድምጻዊ ስወኢ ወዲ ጉዑ. "ሓሳውን ቀርክትን እናሓደረ ይፈነሐ ክሕረድ ኣለዎ ሰባት ካብ ዘጥቐለ" ክብል ሕርሕራይ ገይሩ ዝም ሲድራ ወኻኡ ገለጸዎም ኣሉ።

ናይዚኣም ፍሉይ መለለዩ፡ ንጸዮፍ ተግባራቶም ሕንኽ ኣይብልሉን እየም። ምኽንያቱ እታ ዘይቅበልን ኣወርን ተግባር ክንሃር ከለና ሰኸኽ ተብሉ፡ ኣብ ልቡና እትርከብ ናይ ሕልና 'ሴሜፎሮ'፡ ካብ ትብለሽዎም ጥራይ ዘይነካ ካብ ትዓንዎም ሃዋሕ እያ ገይሩ።

ስለዚ. ኣብዚ. ጸኒሕካ ናብቲ ትግል "ኣኸናዕ ህዝቢ. ኤርትራ - ትግራይ" ትብል ነይርኩ ንጸባሪቲ፡ "ኣኸናዕ

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
10፡15	ብሞጂስትሪ ትግሀርቲ ዝያሎ ኣካዳሚያዊ መደብ
11፡45	ደርፊ
12፡00	ሃገራዊ መዝሙር
12፡02	መደብ
12፡30	ዜና (ትግርኛ)
12፡50	ዜና ስፖርት
12፡55	ተክ ኢንሳይት
13፡30	ዜና (ዓረብ)
13፡45	መደብ ተራብ
14፡25	መደብ ህርመት
15፡30	ብሞጂስትሪ ትግሀርቲ ዝያሎ ኣካዳሚያዊ መደብ
17፡00	ዜና (ትግርኛ)
17፡15	ደርፊ
17፡30	ዜና (ዓረብ)
17፡45	መደብ ማእዝር
20፡00	ዜና (ትግረ)
20፡15	መልሲ. ኣብ መሳመር
21፡00	ዜና (ትግርኛ)
21፡25	ሰውዋት ፊልም 'ትም ምባል ስለዘመረጸ' 5ይ ክፋል
22፡00	ዜና (ዓረብ)
22፡10	መደብ
22፡30	ዜና (እንግሊዝ)
22፡40	ፈንቅል

ቃለ-መሕትት

ኣብርሃም ዘርኣ (ወዲ-ሃለቃ)

“ቅድሙ ኣግማል፡ ናይ ሰላምን ሓድነትን ስፖርት እዩ” ኣቶ ሳልሕ መሓመድ ኣቡበክር

ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ብዘዕገ ኣርእኦቶ ፈደረሽን ቅድድም ኣግማል ሃገርና፡ ኣህጉርናን ዓለምና ኣመልኪትና ኣብ ከምሾን ባህልን ስፖርትን ኤርትራ ምስ ፕረዚደንት ናይ'ቲ ፈደረሽን ኣቶ ሳልሕ መሓመድ ኣብበክር ቃለ መጠይቕ ኣካይድና ነይሩ ዝበርና ይፍለጥ። ንሉሚ ድማ 3ይን መወዳኢታን ክፋል ይስዕቡ

- ብዙሕ ግዜ ፈደረሽን ኣግማል ብደረጃ ኣህጉርን ዓለምን ውድድራት ሰሪው ኣብይዱ እዮም ንሕናሽ ነዞ ሃገር ተወዳዲሮም ንፈልዮዶ፧ ክሸዮቲ ኣብ ሃገርና ኣብ ሃይማኖታውን ሃገራውን በዓላት ዝግበር ውድድራት ሚዛይ እዩ፧

ንሕና ሕጂ ኢና ንጅምር ዘሎና። ዝ ትብሎ ዘለኻ ክንሃር እንተ ደኣ ኻንና ቅድም ህዘቡ እዚ ዓይነት ስፖርትዚ እንታይ ረቡሓ ነዞ ዘለዎ ክፈልዮ ኣለዎ። ቡቲ ልሙድ ኣንብብ ጀሚርና ናብቲ ዘመናዊ ጌና ክሽይድ ንእርሕ ኣለና። ብፍላይ ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ሰ/ ቀደሕ ባሕሪ ዓእዝን ደቡባዊ /ቀ/ ባሕሪን ኣቐድም ኣብልና ቡቲ ያታዊ ሸነኹ ኣብ ሃገራዊ ቦዓላት ወቒጣዊ ውድድራት ከሰላይድ ጸኒሕና ኣለና።

ዝወሰዱ መንገዲ ክእሰርሕ ኢና። ህዘቡን ሃገርን ክረብሕ ምእንቲ። ንኡ ጥራሕ ዘይኮ ዞባዊ ውድድራት ሰሪፆ ንኹሉ ብዙኃትፍ ብዙሓደለ መንገዲ ንምህራሕን ንምውዳበን እዩ።

- ሓደ ንውድድር ገቒርብ ሰዘን ገመልን እንታይ ረቒሒታት እያም ኮሚሉ ዝገበ፧ ዝኸኑ ሃገርኸ ብዘኸኑ ሰዘን ገመልን ክወዳደር ይኽእል ድዩ፧

ዝኸኑ ሰዘን ገመልን ኣብ ውድድር ክኣቱ ኣይክእልን እዩ። ኣብዚ ዘለናዮ ዘመን ዝኸኑ ዓይነት ስፖርት ሓዲል ልምምድ ዝሓትት እዩ። ከዘሰልጥን ኣለዩ። ስለዚ እቲ ዝነልጥን ሰብ ብወሓዱ ምስ ገመል ገለ ኣንፈትን ሰለን ዝምድናን ክህልዎ ኣለዎ። ብጸበኡ ከኣ ድሕት ክህልዎ ኣለዎ። ኣሰልጣኽ ብቑዕ ክትሪበር ትኽእል ኢኻ። ስለዚ እዞም ሕጂ ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ኣሰልጥናም ዘለና መኽለየት፡ ዝ. ንምፍዋስ እዩ። ብድሕሪቲ ሰብኣውን እቲ ገመል ክሰልጥን ኣለዎ። ካብ ወዲ ትሸዓት ወርሒ. እሽሉ። በብመድረኹን ርሕቀቲን ክሰልጥን ኣለዎ። ቀድሚ ዓሚ ኣብ ክልተ ኪ/ሜ ዝወዳደር እንተ ደኣ ነይሩ ሎሚ ዘመን ኣብ 3 ኪ/ሜ ንጉሙታ ኣብ 4 ኪ/ሜ ካብ ግዜ ናብ ግዜ እናሃበለ ርሕቀት እናወሰኽ ዝመጸሉ መንገዲ ክጥረ ክኾነል ኣለዎ። ዝም ኣሰልጠነ፡ ንብሉም ዘለና ኩሉ ንቮባዚ ዓይነት ኣንብብ እየም ዞባዊ ደረጃ ተጠሚቲ ናይ ቅድድም ኣግማል ክኣርሑሉ ኢና።

- ህዘቢ ዝየዳ ኣብዚ ዓውዲ ስፖርትዚ ግዳነ ንኹሕድርን ንኹሰቢን እንታይ ዝተታሰበ መደባት ኣለ፧ በዚ ኢኻ ሚኒ ጻውዒትካ ንኹሰቒርብ ዕድል ክህቡ፧

ዝ. ዓይነት ስፖርትዚ ነዞ'ውሉ እንተ ደኣ ኩይንና፡ ከኣና ነዞ ህዘቡን ኣህጉት መምህሮትን ነዞ ሃገራውያን ፈደረሽናን ዚጋታትን ነዞ ሓደ ግቢ ወናሪ ክንጥምዮ ኣለና። ረቡዓን ሰመን ናይ ሃገር ሰለ ዝኾኑ ኣትካልና ምስ እንኮርሓሉ፡ ነዞ ንእወቀሉ ጥርጥር የብለይን።

- እቲ ቀንዲ ብድሆታት ናይዚ ዓውዲ ስፖርት እንታይዩ ትብል፧

ሓደ ካብቲ ዝገበየ ጸገም ሕብረተ-ሰቡን ሃገራትውን ዘማዕበልዎ፡፡ ብፍሉይ ኩሉ ውድድር ኣግማል ካብ ኣባላታትና ዝወረሰናዮ ዓይነት ስፖርትዩ። ምስ ታሪኽናን ባህልናን ምትእስሳር ስለ ዘለዎ፡ ናይ ሓድነትን ሰላምን ፍቕርን ሰኒትን እዩ። ብመንገዲዝ. ነዞ ሃገራዊ ፖቅሓትና ካብ ኣበልና፡ ሃገራዊ ረብሓታትና ዝቐደመ ክእርሑሉ ኢና።

- ህዘቢ ዝየዳ ኣብዚ ዓውዲ ስፖርትዚ ግዳነ ንኹሕድርን ንኹሰቢን እንታይ ዝተታሰበ መደባት ኣለ፧ በዚ ኢኻ ሚኒ ጻውዒትካ ንኹሰቒርብ ዕድል ክህቡ፧

ዝ. ዓይነት ስፖርትዚ ነዞ'ውሉ እንተ ደኣ ኩይንና፡ ከኣና ነዞ ህዘቡን ኣህጉት መምህሮትን ነዞ ሃገራውያን ፈደረሽናን ዚጋታትን ነዞ ሓደ ግቢ ወናሪ ክንጥምዮ ኣለና። ረቡዓን ሰመን ናይ ሃገር ሰለ ዝኾኑ ኣትካልና ምስ እንኮርሓሉ፡ ነዞ ንእወቀሉ ጥርጥር የብለይን።

- ኣቶ ሳልሕ ኣቐድም ኣብልኻ ኣብ ዕላልኻ እዚ ውድድርዚ ምእዉ ፍቕርን ሓድነትን እዮ ኣልዩ ነይርካሞ እንተተብርህልና፧

እንታይ ይመስለኻ፡ ብሓፊሻ ዝኸኑ ዓይነት ስፖርት፡ ኣእምሮ ዘኸ፡ ሪኢኻ ዘበ፡ ዘተሓቒቕፍን ዘፍቕርን'ዩ። ሰኒት ሕብረተ-ሰቡን ሃገራት'ውን ዘማዕበል'ዩ። ብፍሉይ ኩሉ ውድድር ኣግማል ካብ ኣባላታትና ዝወረሰናዮ ዓይነት ስፖርት'ዩ። ምስ ታሪኽናን ባህልናን ምትእስሳር ስለ ዘለዎ፡ ናይ ሓድነትን ሰላምን ፍቕርን ሰኒትን እዩ። ብመንገዲዝ. ነዞ ሃገራዊ ፖቅሓትና ካብ ኣበልና፡ ሃገራዊ ረብሓታትና ዝቐደመ ክእርሑሉ ኢና።

ኣምባሳደር ዘመደ ዝርከቦም ኣካላት መንግስቲ - ኣብ ዓውደ ዘተ

- ኣብዚ ዓውዲ ስፖርትዚ ዝጥፉ ሰዝኮ ብኽመይ እያም ክትሓዙ ዘለዎም፧ ዝመፉ ስፖርተኛታት ኣሎ ድዩ፧

ኣብዚ ዓውዲ ክሳዮኹ ዝኾኑ ሰዝኮ ነዞ ዝኸኑ ካልኣ ዓይነት ዓውዲ ስፖርት ናየም ድሉት ክህልዎምን ወሳኒትን ክኸኑ ኣለዎም። እንደኸ ብህዘቢውን ኣብቲ ፈደረሽን ነዞሮጹ ኣለዎም። ንህዘቦምን ሃገሮምን ኾነዉወ ድሉዋት ክኸኑ ኣለዎም። ብኹኡ ኣብልና ነዞ ንሕና ነዞ ሃገራዊ ፈደረሽኹ እቲ ሰብ ብቑዓት እንተ ደኣ ኣለዎ ኣናልጣኹ ንምዕባይ ናትና ተራ ይኸውን። ሕጂ ዝ. ንብሎ ዘለና ንምዕባይን ንምዕዋትን ኣብ ዞባታት ኣኾት መምህሮቲ ዘለውዎ ስልጠናታትን ገንዘባትን ንክር ኣለና። ብመንገዶም ኣብልና ንታሕቲ ንምውራድ እዩ።

- ኣብዚ ብፍሉይ ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ኣብ ብዙሓት ንዞባታት ስልጠናታት መደባትን ውድድራትን ነዞ ዝዞሮደ ሓብርቲ ነይርካሞ ብዘገለጺ ኣብኹሕ ኣብልካ ክትገልጾልና፧

ልክዕ ኣለኻ፡ ብፍሉይ ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ዝገበርናዮ ንጥፈታት ኣብዙ ብዙሕ እዩ። ካብ ኣመሓዳሪ ዞባ ጅሚርና ከሉም ዝመልኣየም ፈደረሽናን ኣኾት መምህሮትን ሜዱኣት'የም። ኣብቲ ዞባ ዝ. ጉዳይዚ ብዕቱብ ንምሓዝ ዝገበር ዘሎ ገንዘባትን ስልጠናታትን ቀሲል ኣይኮነን። ፈደረሽን ንስፖርተኛታት ገመል ንመጀመርታ ግዜ ኣብ ታሪኹ ብዘመናዊ ኣገባብ ስልጠና ናይ ኣሰልጠነ፡ ኣብዚ ዞባ ኣብይዱ ኣለ። ብዘወሃኽ፡ ኣመሓዳሪ ዞባ ዝዘኣፎ ብዘዕገዚ ዓወደ ስፖርትዚ ሰፊሕ ዓወደ ዘተ ተኻይዱ እዩ። ኣቦቲ ኢንጣሚ ድማ ኣያማነደር ማሕሙድ ዓሊ. ሕፉይ ዘኸመረሉ፡ “ነዞ'ቲ ሃገርና ብቑድድም ብዝኽሊታ ኣብ ማፍሩ በጺሓ ዘኡ ኣብዚ ዓወደ ስፖርትዚ. ድማ ኣብ ዝዞዓለ ጥርጊ ክንሰጽሕ ኣለና” ብምባል ኣገዳሲ ሰዝዞን መምርሕን ኣመሓላፋ እዩ።

- ቀጽል . . .

ቀድሚ ሓደ ወርሒን ሪረቓን ብዘዕገ ሓዲሊ. ዝኦብ መደሃሲት ኣንቲ ዶጢን ካብ ከለን ንዘኾነት ዝዘዋጽኡ ስልጠናታት ሂቡኹ። ገመል ነዞ ዝኸኑ ተቑዳዳማይ ሓዲሊ. ዝኦብ መደሃሲት ክወሰድ የብሉን፡ ግዘእ ስልጠናታት ሂብኾየም ክዲዶም ኣለወ። እየም ዝሰልጠኡ ድማ ናይ ኣሰልጠነቲ ስልጠና ኣብ ክፍቢኦም ሰብኣዊ መደብ ተዋሂቡዎም ይሰርሑሉ ኣለወ። እቲ ስልጠና ገና ብዙሕን ቀጻልን እዩ። በብዓይነቱ ስልጠና ክህህብ ኣብ መደብ ኣለና። ጥራሕ እየም ስልጠንቲ ድሉትን ተመኣይትን ይሃልዎም።

- ሕራይ ኣቶ ሳልሕ ንዘዞም ኣለናሞ ቀድሚኡ ግን ዘተረፈ እንተኡ ክትምልኡ ዕድል ክህቡ፧

ኣብ ገለ ክብጊታት እቲ ኣፍልጦ ብዘዕገ እዚ ዓውዲ ስፖርትዚ ኣገዙ ደኒት እዩ። ኣብ ገለ ግን ኣገዙ ዝሃነመ ክብጊታት ኣሎ። ጥራሕ ንዞም እንታይ ይሓጠና ኣለወ. ይመስለኹ፡ ውድድራት ሰፉውልና ሸልማት ኣምጽኡልና ኢሉም ዝሓቱና ብዙኣት እየም። እዚ ኩኡ ብመንገዲ እየም ፈደረሽን ናይየም ዞባታት፡ እቲ ባዩታ ናይየም መወዳደሪ ቡታታት ፍታሕ ምስ ገዝና ክሉ ነዞምልኡ ኢና። ንዞም ሓቐም እየም ምኽንያቱ፡ ኣብዚ ውድድርዚ እንድሕር ደኣ ሞዴል ናይ 2026 መካነ፡ ወርቃዊ ሰፍ፡ ማልየናት ክሸሸም ደርእዩ ሃልየም። ንሕና'ኸ ብቑዋምና ገለ ዘይንሃር ክብሉ ግድን እዩ። ንቑድሚት ምርእይ ድሉት ምህላው ጸበቕቕ ሃር እዩ ንሱ'ዩ እቲ ዋና ሃር። ንሕና ኣብኡ ዋላ ኣይንበጹሉ ናብኡ ገጹና ብምቑድ ዘተባበዐ ሸልማት ክንሪረሉም ግድን እዩ። እዚ ኩኡ ንዝገረዊ ፈደረሽን ጥራሕ ዝገደፍ ሓሳፍት ኣይክነኹ፡ ናይ ነፍሲ- ወከፍ ዜጋ ሓሳፍት እዩ። ውልቀ ሰባት ኣብርክዩኣም ክንዛዙን ክንሓብን ኣለዎም። ስለዚ ህዘቢዊ ሰረት ዘለዎ ስፖርት ክኸውን ክጸርኽ ኢና።

ማሕበራዊ ዕብየት

ብምትሕብባር ሚ/ዕ/ማ/ድሕነት ዝዳሎ

“አብ ውሽጢ ጸልማት ብርሃን ንፍጠር” ሃ/ማ/ዓይነ ሰወራን ኤርትራ

ሉል ተስፋይ
ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን

ወዲሱቡ አብ ዓለም አብ ዝህልወሉ እዋናት ብርክት ዝበለ ብድህታት ኪገጥሞ ዝከር እዩ። እዞም ብድህታት፡ ሰብ ሰርሑን ተፈጥሮኣውን ክሽኖ ዓቢ ተኽእሎ ኣለ። ሕብረተሰቡ ዓለምኒ አብ ዝዛረፈለየ መድረኻት ማሕበራቱዊ ኣወዳድባኡ፡ ኑቲ ዘጋጥሞም ብድህታት ንምስጋር፡ ምሕባር ቅዲ ህይወት ኣማዕበሉም ደርጎቡ። ካብ ሰድረቡት ጀሚሩ ነዊሙ ሕብረተሰብ እናበለ ዝቕይድ፡ ማሕበራዊ ኣወዳድባ ድማ አብ ዝዛረፈለየ መድረኻት ማዕበሉ ደርጎቡ።

አብ ሕብረተሰቡ ግዳያት ሰብሰርሖን ባህርያውን ሓደጋታት ብምኻን ዝዛረፈለየ ዓይነታት ሰኽል፡ ዘጋጠሞም ዜጋታት ኣለወ። ዝኾም ዜጋታት፡ ድሕሪቲ ዘጋጥሞም ጸዮም፡ ገዮኹ ኣልዮን ክሽነን ረኽሰም አፍረይትን ብቑዕንን ዝኽኾኑ፡ ኣድላይ ምትሕብባርን ደጃፉን ክግበረሉም እዩ።

መሳርታዊ ይኸውን። አብ ጥንታዊ ሕብረተሰባት ዓለም፡ ምስ ሰኽል፡ ዘጋጥሞ ሰባት፡ ብርክት ዝበለ ጸዮም የንጄም ምንባሩ ይጥቀስ።

ጥንታዊ ሕብረተሰብ ዓለም፡ ካብ ሰብ ፍልጠታዊ ጊዜን ዝረሓቑ ብምንባሩ ደረጃ ንቕሓቱ ድሩ ነይሩ። ምስ ሰኽል፡ ተተሓሓዝ፡ ዝዀነም ጸዮም፡ ደሞ ምስ ማሪታዊ ፍጻመታት የተኣሳስሮ ነይሩ። ኣክስፎርድ መዛበል ቃላት፡ ንማሪታውነት ክብልጸ ከለ። “ካብ ሰብፍልጠትን ርትዕን ዝረሓቑ መረጻኢታ ፍጻመታት” ክብል ደጠቕሰ። ብዘይካዚ፡ “ገለ ፍጻመታት አብ ዘጋጥምሉ እዋን ሐዚሙ ዝመጹ ተዛረቡ ዙሪመ፡ ጸብቐን ሕማቐን ዕድል” ክብል እውን ደውሪኹ።

ካብ ሰብፍልጠታዊ መረጻኢታ ዝረሓቑ ማእዘን መረጻኢታን ፍጻመታት፡ ካብ ክወንዥት ዝረሓቑ ሞሚናዊ መረጻኢታ ብምፍጣር ጸዮም የራብዩ። አብ ጥንታዊ ሕብረተሰባት ዓለም፡ ዝተፈላለየ ዓይነታት ሰኽልና ዘጋጠሞም ሰባት፡ ከም ዘየዕድሎኛታት ገይርካ ናይ ምርጻኡ ዘንላኢታት ነይሩ። ንዘተፈላለየ ዓይነታት ሰኽልና ዘጋጠሞም ሰባት፡ ከም ጸመማጉ ዓይነታወራን መቑረጽቲ መሓውርን ኣእዳውን ዘጋጠሞም ድማ ዝኸበኸቦን ዘኽበርን መረጻኢታ ኣይዝረጉ። በዚ መሳርታ ብሰብ ሰርሑን ባህርያውን ምኽንያታት ሰኽልና ዘጋጠሞም ሰባት ከቢድ ኣእምሮኣውን ኣሉታውን ሚዛኒቲ የጋጥሞም ነይሩ።

ሕብረተሰብ ኤርትራ፡ ካብ ቀደም ኣትሓዙ፡ ንልሞኹ ዘመልክት፡ ብርክት ዝበለ ሕግታት፡ ባህሊ፡ ቀጥዕታት፡ ክብርታት፡ ወጀታት፡ ዝሃጸ ሕብረተሰብ እዩ። ናይዚ ሰልጣኒ ገዛዝዮ መርኣይ፡ ካብ 13 ክፍለ ዘመን ኣትሓዙ አብ ሰራሕ ዝወዓለ ሕጊ እንዳ እዩ። ሕግታት እንዳኡ ሕብረተሰብ ኤርትራ፡ አብ ዕለታዊ ማሕበረቁጠባዊ ህይወቱ ነም መወሰን መማሕየን ብምኻኑ ብምሕብራዊ ሰኒትኡ ምርግጋጽን ክኸበር ኣኽኢሉም እዮም።

እዚ እናኾነ ግኡ አብ ገለ እዋናት፡ አብ ዘርያ ምስ ሰኽልና ዝዘጉ ዜጋታት ዘሎ መረጻኢታን ኣፍልጦኡ ድሩ ምንባሩ ርዱእ ደውሰድ። ነፀምቲ አብ ብርክት ዝበሉ ጥንታዊ ሕብረተሰባት ዓለም ዘጋጥም ዝበረ ተርእዮታት፡ ሰኽልና ምስ ማሪታውነትን ሕማቐ ዕድልን ኣዛምደትካ ናይ ምርኣይ ዝንባሌታት ነይሩ። እዚ ምስ አብ ሕብረተሰብና እናበለ ዝቕይድ ማሕበራዊ መረጻኢታን ተዛማዲኡ ጉድለት ንቕሓትን መረጻኢታን ተዛማዲ።

ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ መረሑ ዘወወተ ውድብ ህዝባዊ ግንባር፡ አብ ምክያድ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ቃልሲ ጥራይ ከይተሓጽረ አብ ምቅላስ ድሕረት ልምድታት፡ ነም መርግ ትሕቲ ዕድመ ክሽኖ፡ ምቅላስ ድሕር ማሪታዊ መረጻኢታታትን ዝቐንዐ ሰራሕ ንዝዀነን ስርሓትን ዋሳይድ ነይሩ። ንምሃሩን ምሃሩይ ማሕበራዊ መሳርታ፡ ነም ማህርነት ደቂ ኣንስትዮ፡ ምድልዳል መረት፡ ዝኣመሳሉ አብ ባይታ ንምትግባር ድማ ዓቢ ጻዕሪ ኣካይዱ።

ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ፡ መቐጸልታ ናይ አብ 1977 ዙርያ ቀዳማይ ውድባዊ ጉባኤን ዘድያቐ ሰድሪ ካብ 12 ክሳብ 19 ማእዝ 1987 አብ ዝተኻየደ ካልኣይን ሓድነታውን ውድባዊ ጉባኤ፡ ሃገራዊ ደሞክራሲያዊ ፕሮግራምን ዝተሳምየ ንቃልሲ ህዝባዊ ግንባርን ህዝቢ ኤርትራን ዘምጽእዘን ዝመርሕን ሰድሮ ኣዳልዩ ነይሩ። እቲ ሰድሮ ሰራሕ ትሕዝቶ ዘሎዎ ኮይኑ፡ ገለ ካብኡ አብ ማሕበራዊ ፕሮግራምኡ ዘድሃብ ደርጎቡ።

አብ ገጽ 153 ናይቲ ሰድሮ ካብ ዘሎ ነጥብታት፡ አብ ቁጽሪ 4፡ ዓንቀጽ ሐ፡ እዚ ዝስዕብ ደርጎቡ

4. ማሕበራዊ መሳርታ ምሕላው

ዓንቀጽ ሐ፡ ሰድራቢታት ስመኣንን ሰኽላን ተጋደልትን ካልኣ ማሕበራዊ ሪዳኡት ዘድልየምን አብ ዝብል 4 ነጥብታት ጠቒሱ ደርጎቡ፡

1. ሰውራ ኤርትራ ኣንጽር መፍጹቲ ኢትዮጵያ፡ ምእንቲ ሃገራዊ ድሕነትን አብ ብረታዊ ቃልሲን አብ አብያተ ማሕበርትታትን ኣሉም ዝነደሉ ተጋደልትን ካልኦት ዜጋታትን ኣድላይ ክኽነን ሓገዞን ምግባር፡

2. ብወራር ኢትዮጵያ ሓደጋ ዝወረደምን፡ ብህርያዊ ጠንቅታት ዝተጎድኡን ኣሮንዶትን ኣህሊ ጎደሎን ዜጋታት ሓገዞን ረዳኢትን ምግባር፡

3. ኣህሊ ጎደሎ ዜጋታት አፍሪይቲ ንክነኹ ምስ ኩነታቶም ዝሞምሃኹ ትምህርትን ስራሕን ምሃብ፡

4. ንሰድራ ስወኦት ኣድላይ ሓገዞት ምሃብ ዝብሉ ነጥብታት ተጠቒሶም ደርጎቡ።

አብ ሳልሳይ ውድባዊ ጉባኤ፡ አብ 1994 ዝደያቐ ሃገራዊ ጃርተር ኤርትራ ብወኪሉ አብ ማሕበራዊ መሳኣት ኣተኩሩ ካብ ዝጠቐሶም 8 ነጥብታት፡ እቲ ሻብዓይ፡ “ሰኽላን ሓርነታዊ ቃልሶን ካልኦትኑ ሰድራብኦኦትን ሰደተኛታት ተመዝገልትን ተጣይሶም ኣብኦም ዝነጽሉሉ ኩነታት ምፍጣር ዝብል” ተጠቒሱ ደርጎቡ፡ እዚ መርኢያ ናይ ህዝባዊ ግንባር ካብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ኣትሒዙን ድሕሪ ናጽነትን አብ ሰኽላን ዜጋታት ዘለዎ ዓቢ ኣድህቦን ጠመተን ዘጸድር እዩ።

“ኣዕጋቢ ሰራሕን ውሑስ ማሕበራዊ ህይወትን ዘለዎ ሕብረተሰብ ምፍጣር” ብዘበል ሪኢይኡ “ኽልቲኡ ጾታ ኣዕጋቢ ሰራሕን ዘኣቒ ማሕበራዊ ድሕነትን ምርግጋጽ” ብዘበል ተልእኾን ተመሪሑ ንጥዕታቱ ዙሪድ ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን ዜጋታት ዘኣቒ ዕድላት ሸቒሉት ብምርኻቡ ብዘዘረጋግኡ መንገዲ ማሕበራዊ ህይወቶም ክመርሑ አብ ምክር ዝጸንፍ መምህራዊ ትካል እዩ። አብ ርእሲ’ዚ፡ ግዳያት ባህርያውን ሰብሰርሖን ጠንቅታት ብምኻኑ ሰኽልና ዘጋጠሞም ዜጋታት፡ አፍሪይትን ብቑዕንን ብምኻኑ አብ ሕብረተሰብ ኤርትራ ሃናጺ ተራኡም ክጻወቱ ወነሩ አብ ምጽዓት ደርጎቡ፡ ብዘይካዚ፡ ሰኽላን ዜጋታት፡ ውዳቤታቶም ብምሕላል ንጥራታቶም ከሰላስሉ ንምሕጋዙ ንሃገራውያን ማሕበራት ሰኽላን ፋይናንሳዊ፡ ቴክህኒኺ ክኢላዊ ንጥታቶን ካልኣን ሓገዞት አብ ምቕራብ ብዕቱብ አብ ምስራሕ ደርጎቡ።

አብ ትሕቲ ጽላል ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን ካብ ዝሰርፁ ሃገራውያን ማሕበራት ሓዳጊ ሃገራዊ ማሕበር ዓይነ ስወራን ኤርትራ እዩ። እዚ ማሕበር ንጥራታቱ ብኽኢል መጠኔ አብ ማዜ መዝገቡቲ ኢትዮጵያ፡ አብ ኣዲሰ ብምልኡት ዘደርጃኡ ብቕሬል ዝርኽን ምዝጋብ ኤርትራዊ ዜጋ እዩ። ናይ ክብሪ ኣባል ዝዀኑ ዓይነ ስወር ዘጋጠሞም ሰኽላ ዘጠቓልል እዩ።

ዝሰረፁ ኢትዮጵያውያን ናብ ሃገርም ምስ ምግቢያም፡ አብ 1992 ገለ ተጋደልቲ ዓይነስወራንኸ ካልኦት አብዚ ማሕበር ዝጥዓሩ ዝሰረፁ ዓይነስወራን ዜጋታትኑ መሳርቲ ጉባኤ ክሳብ ዝቐደድ፡ ኑቲ ማሕበር ብዋዘየወትኦ ነቐይዱ ተመዛዝኑ።

አብ መሳረታዊ 1996 ድማ ክብር ፕረዚደንት ሃገረ ኤርትራ ኣቶ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ አብ ዝተናበሉ፡ ሃገራዊ ማሕበር ዓይነ ስወራኹ ቀዳማይ መሳርቲ ጉባኤ ኣካይዱ። ቅርጺ ሃ/ማ/ዓ/ስ/ኤርትራ፡ ብመሳረት ዝተኸየደ ሓፈሻዊ ጉባኤ፡ ማሕላይ ሸምገሎ ፊጽሚት ሸምገሎ ተቐጻጻሪት ሸምገለ ጨናፍር ዞባታት፡ ማሕላይ ቢ/ጽሕፈት ዘጠቓለለ እዩ። አብ ኽናኒ ወኸፍ 4 ዓመታት ድማ ካብ መላእ ሃገር ዝተዋጽኡ አባላት፡ ሓፈሻዊ ጉባኤ ብዋኪኖድኡ ቀዋም ብምስሕሮኽን ምጽዋቐኹ ንዝቐጽሉ ዓመታት ንምሕጋር ዘኪዱ 15 አባላት መራሕቲ ማሕበር ክኾኑ ይመርጽ።

ካብ መሳረታዊ ዕላማታት ሃ/ማ/ዓ/ስወራን ኤርትራ ንምጥቃሱ

1. ንአብኦዊ ክብርን መሳኣትን ዓይኑ ስወራን ምጥባቐ።

2. ዓይነስወራን ካብ ተሸጽሖን ኣድልዎን ምክልኻልን ምጥባቐን

3. ዓይነስወራን ሞያዊ ስልጠናን ትምህርትን ብምሃብ ወሓሲ መሳኣሮ ክህልዎም ምግባር፡

4. ዓይነስወራን ዕድሉት ሸቒሉትን ትምህርትን ነም ዝረኽቡ ብምግባር፡ አብ ማሕበረቁጠባዊ ህጻት ሃገር ነም ዝነቖሑ ምግባር

5. ማሕበረባህላዊ ደረጃን ንቕሓትን ዓይነስወራን ብምዕባይ፡ ምስ መሳርትኽቲ ብምፍጣር ንዑረት ንምክልኻል፡

6. አብ ወሽጦን ደገን ምስ ዝርኽብ ማሕበራት ዝምድና ምፍጣር ዝብሉ ደርጎቡምሞ።

አብ ሃ/ማ/ዓ/ስወራን ኤርትራ ዘለዉ አባላት አብ ሰለስቲ ምድቦት ዝኽፈሉ ኮይኖምኒ ምስኣ አባል፡ ተሓባባሪ አባል፡ ናይ ክብሪ አባል ይበሃሉ። ምስኣ አባል ካብ 18 ዓመት ንላዕሊ ዝኾኑ አዒንቱ ብምልኡት ዘደርጃኡ ብክፈል ዝርኽን ምዝጋብ ኤርትራዊ ዜጋ እዩ። ናይ ክብሪ አባል ዝዝለሉ ዓይነስወር ዘጋጠሞም ሰኽላ ዘጠቓልል እዩ።

ዘደጎሉ ኤርትራዊ ዜጋ ወይ ትካል ኮይኑ ንማሕበር ንምሕጋዝ ብወሰንክኡ ዝጥፍ እዩ።

ሃገራዊ ማሕበር ዓይነ ስወራን ኤርትራ፡ ካብ 31 ጥቅምቲ 2026 ክሳብ 1 ሕዳር 2026፡ “አብ ውሽጢ ጸልማት ብርሃን ንፍጠር” ብዝበል ቴማ አብ እማ ሶደራ ሆቴል፡ 6ይ ሓፈሻዊ ጉባኤ ኣካይዱ። አብ’ቲ ኢጋጥሞ፡ ማሕበር ዕዋን ማሕበራዊ ድሕነትን ወ/ሮ ልኡል ንብረኡቡ ማሕበር ቴሪዘም ወ/ሮ ኣቦኡ መንዝርያኹ ኣካይዲ ስራሕ ምምሕዳር ዞባ ማእከል ኣቶ ዘርኢት ተወልደብርሃን፡ ኣምጣኾይር ኤውሮጳዊ ሕብረት አብ ኤርትራ ማሲ ጆአና ዳርማኒ፡ አቦ መንበር ባይቶ ዞባ ማእከል ኣቶ አብርሃም ሰመረ ወከልቲ ሃገረውያን ማሕበራት፡ ትካላት መምህርቲ፡ ዕድመ ዝተንበረሉም ካልኦት ኢጋይሸን ተረኽቦም ነይሮም።

አብ’ቲ ኢጋጥሞ፡ ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ማሕበራዊ ድሕነት፡ ኣቶ ምሕረትኣብ ፍህየ አብ ዘኽመየ ቃል መንበር፡ አብ ሰኽላን ዜጋታት ሰብራተጂያዊ ኣጠማምታ ነም ዘለዎ ብምግለጽ፡ ወነሩ ህይወቶም ንምምሕያሽ ብመንፃዊ ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን አብሉ፡ አብ ስራሕን ጻዕርን ነም’ዚ ጠቒሱ፡ ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን ድማ ዝ/ማ/ዓ/ስ/ኤርትራ ንምትብባዕ ኣደላይ ሓገዞት ክንብር ድሉው ምዃኑ ገለጸ።

ኣየብ ቃል ዘኽመዱ ምክትል አቦ መንበር ማሕበር ኣቶ ዳዊት ሰለመን ኮይኑ፡ ንተጋቢኡ እንቋዕ ደሓን መጻኽም ብምባል ንንጥፈታትን ብድህታትን ማሕበር ዝምልከት መግለጺ ብምዝቡ ንዕዱማት ኢጋይሸ ምኪንኖኡ ገለጸ። ብድሕሪ’ዚ፡ ኣናናዲኡት ሸምገለ ዘኽሰሰየም ንጥፈታት ብዝርዝር ድሕሪ ምቕራብ አብ ምድላውን ምህብታምን ንድፊ ቅዋም፡ ነም’ኡውን ምድላው ጉባኤ ዝበረ ንጥፈታት ብዘምነኣ ኣቕሪቡ፡ ብዘመነ ማሕበር ዝተኸፍሉ ክፍሊ ብምግላጽ ኣቦ መንበር ባይቶ ዞባ ማእከል ኣቶ አብርሃም ሰመረ ንዝተኻየደ ሓፈሻዊ ጉባኤ ኣኽፊቶም።

አብ መወዳእታ፡ 15 አባላት ዘለዎ ማሕላይ ሸምገለ ምስ 2 ተጠቢቐቲ፡ 3 ድማ ተቐጻጻርቲ ብምምራጽ፡ ኩሉም መሻርኽቲ ንማሕበር ዝህብዎ ኣገልግሎት ክዘይድን ክቡጽ ንገዳይ ዓይነስወራን ድማ አብ መደባቶም ሰሪዎም አብ ግቡር ክወዕሉ፡ አብ ማሕበር ዘይተኸንዘቡ ዓይኑ ስወራን ዜጋታት ክኸንዘቡ ተመሪጾም ዘለዉ ሓደስቲ ሓለፍቲ ንማሕበር ብሓላፍነት፡ ተወፋይነት፡ ተሓታትነት፡ ግሉጽነት ክገልግሉ፡ ኩሉ አባል ማሕበር ንምዕባለ ማሕበር ክሃርጉ፡ ዝብል ለበዋታት ብምምሕላፍን ኩሉም መሻርኽቲ ማሕበር ዝቐሱ አባላት መምህርትን ሃገረውያን ማሕበራትን ብፍላይ ድማ ሚ/ዕ/ማ/ድሕነትን ዝ. ጉባኤ ንምቁናዕ ንዘመጣዎ ፋይናንሳውን ቴክህኒኹን ደገፉት ምኪንና ብምቕራብ እቲ 60 ተጋጢኡ ዝተኣፍዎ መደብ ብዝዘገ አንቡብ ተዛዚሙ።

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሰምራዊት መለስ

ሽሪዓ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ነፃት ኤድረስ ጀማል፡ ኣደይ ራሕማ መሓመድ ኑር ዓ/ሓይ ስለዘየረፈ፡ ኣነ ጥራይ ወረሲት ምኻነይ ደረጋገጸለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን10/12/26 ኣብ ሽሪዓ ይቕረቡ፡

ደኦብ ዓጣ ሰዒድ፡ ኣደይ ዘይኦብ ማሕመድ ዓቡዱ ስለዘየረፈ፡ ኣነ ጥራይ ወረሲት ምኻነይ ደረጋገጸለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን30/12/26 ኣብ ሽሪዓ ይቕረቡ፡

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል ኣስመራ

ንግስቲ፡ ንነሰ ሓሸኔ ኣዴና ሱቱ ተሰፋሚርያም በያን ስለዘየረፈት፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምኻንና ደረጋገጸልና ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን08/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 10ይ መጋጌያ ቁ/38 ይቕረቡ፡

ኣብል የማነ ካሕሳይ፡ ኣደይ ኤደን በዙና ተሰፋእዘረ ምላል ተራፉ፡ ኤደን በዙ ተሰፋእዘረ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን02/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

ሶፍያ ኣርኢያ ይሕይት፡ ኣሞይ ዞምም ይሕደን ንብርሃለሴ ስለዘየረፈት፡ 4 ህሉዋት ኣሕዋታን 11 ተተኣኒቲ፡ ደቂ መወትቲ፡ ኣሕዋታን ወረስቲ፡ ምኻንና ደረጋገጸልና ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን02/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 8ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

የርዳናስ ንብረትንኤ ምላል ተራፉ፡ ራንያ ንብረትንኤ ተሰፋሚርያም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን01/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

ተኽለይ ተኽስተ መሃሾ፡ ኣስክሉ በርሀ ተሰፋይ፡ ወድና በረኽት ተኽለይ ተኽስተ ስለዘየረፈ፡ ንሕና ወረስቲ ምኻንና ደረጋገጽና ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን10/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 7ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

የናስ ባርነም ንብረሚኣኤል ምላል ተራፉ፡ የናስ ኣብርሃ ሃብተሚኣኤል ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን03/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 6ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ጓዕዳድ

ወ/ሮ ፍረወይኒ ዑቓብ መሓረ፡ ተጸዋኒ ኣቶ ረዚ ምሕረትኣብ ዘወልዲማርያም፡ ናይ ደሃይ ምጥፋእ ምልክታ ቀረብልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን10/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀሪቡ፡ እንዘይቀሪቡኻ ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኾሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ጻዕዳ ክርስትያን

ዛይድ ተሰፋሰላ ጀረ፡ ኣቦይ ተሰፋሰላ ጀረ ግደን ኣደይ ሓጀር ስለመን ደቂነይን ስለዘየረፉ፡ ኣነ ምስ 8 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምኻንና ደረጋገጸልና ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ሩታ ከሰተ ቀለታ፡ ተኾሰኪ ክብርኣብ ፍስሀኖ ሃይሉ ናይ ሓጫ ክሲ ቀረብልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀሪቡ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኾሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ መንደፈራ

ወ/ሮ ፋጥማ ኢማም ሰዒድ፡ ብዖል ቤተይ ኣቶ ዓብደልቃድር ብዙህ በሸር፡ ቅድሚ 30 ዓመት ካብዚ ሃገር ምስ ወጸ ስለ ዘይተመልሰ፡ ብጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ይቃልሓለይ ስለ ዝበለኣት፣ ብኣኽል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን24/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀሪቡ፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኾሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

ተሰፉ ጎይትኣም ሃብተሚኣኤል ገለይ ዲና ተሰፉ ጎይትኣም ምላል ተራፉ ዲና ተሰፉ ጉይትኣም ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን16/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኣቶ ሳሚኤል ፍቕረማርያም ወ/ሚኣኤል፡ ወላዲና ፍቕረማርያም ወልደሚኣኤል መሓሪ ስለዘየረፈ፡ ነይይ ወ/ሮ ሳብ ኣለምሃበድ በሊይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወሊይ፡ 9 ደቂ ከኣ ወረስቲ፡ ምኻናም ደረጋገጸሉም ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን16/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 3ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

ወ/ሮ ኣብያጸዮን ቀሺ ተሰፉይ ንብረሚኣኤል፡ ሓፍተይ ጸገ ቀሺ ተሰፉይ ንብረሚኣኤል ዝበረትለይ ስለዋ ናይ ዝ ነጸደቀለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን08/12/26 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋጌያ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ድባርዋ

ብርሃ ንብረኣምላኽ ተወልደመድህን ምላል ተራፉ፡ ብርሃ ንብረኣምላኽ ተወልደብርሃን ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ወ/ሮ ሩታ ጺጋይ ኣሰፋው፡ ብዖል ቤተይ ኣማኑኤል ዑቕባሚኣኤል ወልደኣብ ስለዘየረፈ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወሊይ፡ 6 ደቅና ከኣ ወረስቲ፡ ምኻናም ደረጋገጸሉም ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን01/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ከሳኒት ወ/ሮ ሂ ብርሃ ተከኤ፡ ተኾሳኒ፡ ኣቶ ሚከኤለ ጴጥሮስ ሚጣየ፡ ናይ ሓጫ ክሲ ቀረብልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀሪቡኻ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኾሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

ረሃዋ ያሲን መሓመድ ምላል ተራፉ፡ ረሃዋ ያሲን ማሕሙድ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ቐይሕ

ኣቶ ዳዊት ስለሞን ሓደራ ምላል ተራፉ፡ ኣቶ ዳዊት ታምኑ ታደሰ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን08/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኣብ ኪዳነ ምህኒ፡ ብዖል ቤተይ ኣዘዘ ካሕሳይ ኣብራሃ ስለዘየረፈ፡ ኣብ ዝንቶቑስ ይኸን ዘይንቶቑስ ንብረቱ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወሊይ፡ 5 ደቂይ ከኣ ወረስቲ፡ ምኻናም ደረጋገጸሉም ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን08/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ኻላ

ወልደረፋኤል ኣብራሃም ሓጎስ ምላል ተራፉ፡ ኤርምያስ ኣብራሃም ሓጎስ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን24/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ከሳኒ ኣቶ ኣለም ንብረ በሊይ ተኸሲቲ፡ ወረኾፍ ታደሰ ንብረያወሃነ፡ ኤርምያስ ታደሰ ንብረያወሃነ +8፡ ኣብ ልዕሌኽም ናይ ፖዝዘ ክሲ ቀረብልካም ስለ ዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን17/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀሪቡክም፡ ጉዳይካም ኣብ ዘየለኾምሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

ርባል ሕለፍ ንብረመደህን ምላል ተራፉ፡ ዳኒኤል ሕለፍ ንብረመደህን ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን18/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኣማኑኤል ኣብርሃም መቶን ምላል ተራፉ፡ ኢደናይ ኣብራሃም መቶን ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን18/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ጸሮና

ፍዮሪ ተኽለ ገደፋይ፡ ተኽስቲ፡ ተሰፋይ ንብረመደህን ንብረገብኤ፡ ናይ ሓጫ ክሲ ቀረብልካ ስለ ዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብሕጋዊ ወከል ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀሪቡክም፡ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኾሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ባጽዕ

ጀሚላ መሓመድዓሊ ኖራይ ምላል ተራፉ፡ ፋጥማ መሓመድ ዓሊ ኖራይ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን24/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኣስመረት ጎይትኣም ባህታ፡ ብዖል ቤተይ በርሀ ኒጋሽ ወልደኪዳን ስለዘየረፈ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወሊይ፡ 4 ደቂ ከኣ ወረስቲ፡ ምኻናም ደረጋገጸሉም ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን08/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ባረንቱ

ኣኽሰም ወልደኣብ ላጊ ምላል ተራፉ፡ ኣኽሰም ዒሰ ላጊ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ንግስቲ፡ ማኦቅብ ምሃቦኹ፡ ብዖል ቤተይ ተወልደመድህን ኢሳቐ ተሰፋዝጊ ስለዘየረፈ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወሊይ፡ 4 ደቂ ከኣ ወረስቲ፡ ምኻናም ደረጋገጸሉም ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን15/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ሞልቂ

ወ/ሮ ሂወት ንብረኪዳን ተሰማ ምላል ተራፉ፡ ሂወት ንብረኪዳን ተኾለ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን09/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ርዚና ሃነ ግራጅማት ምላል ተራፉ፡ ርዚና ሃነ ኣርኢያ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን09/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ጎልጅ

ጸሃይቱ ወልዳይ ደበና ምላል ተራፉ፡ ጸሃይቱ ወልዳይ ደበናት ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለ፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን04/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ተሰነይ

ብፍ/በ/መላል ኣቶ ሓሸን ኣብዝር ዐሶማ፡ ብፍ/በ/ዕዳ ወ/ሮ ጸሃይሽ በሊይ ኣሶማ፡ ናይ ፊጸሚ ክሲ ቀረብልኪ ስለ ዘሎ፡ ን01/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀሪቡኪ፡ ጉዳይኪ ኣብ ዘየለኾሉ ክረአ ምኽኑ ንሕቡር፡

ያሲን ኣሶማኤል መሓመድ፡ ስም ኣደይ ሓሊማ ኣድም ዓሊ ምላል ተራፉ፡ ሓሊማ ኢብራሂም ዓሊ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን03/12/26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ያሲን ኣሶማኤል መሓመድ፡ ምላል ተራፉ፡ ያሲን ኣሶማኤል መሓመድ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን03/12/ 26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ ዓሰብ

ዓሸ የሰፍ ሑመድ ምላል ተራፉ፡ ዓሸ የሰፍ ኣሕመድ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለ ዝበለኣት፣ ዝቃወም እንተለ፡ ን16/12/ 26 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ምልክታ ጠረታ

ዓይነት ጠረታ፡- ናይ ጽሪት ኣገልግሎት፡

ኣሃዱ፡- ኩባንያ መገዳዚየ ሓረት

ኣርእስቲ፡ ወዕል፡-ንሓደ ዓመት ዝኾይድ ወዕል ናይ ጽሪት ኣገልግሎት ንምኽያድ፡

ዓይነት ጠረታ፡-ሃገራዊ ክፉት ጠረታ

ኩባንያ መገዳዚየ ሓረት ካብ ጠረታ ዝወጸሉ ዕለት ን10 መዓልታት ብቑዑትን ሕጋውያንን ተቓረትቲ ይዕድም፡፡

ተቓረትቲ ኮነልኢዎ ዘለዎም ሃጥበታት፡-

1. ኩባንያ መገዳዚየ ሓረት ንሕጋውያን ተቓረትቲ ዋጋታት ናይ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ ናይ ጽሪት ኣገልግሎት ብጽቡቕ ደብዳበ ክቐርብ ይዕድም፡፡

2. ጠረታ፡ ንኹሉም ሕጋውያን ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ መጓርሕታት ናይ ጽሪት ኣገልግሎት ዘኸይዱ ክፉታት'ዩ፡፡

3. ተቓረትቲ፡ ቅዲሕ ናይ 2026 ዝተሓደሰ ፍቓድ ንዓዩ፡ ቅዲሕ መንኑ ነዊሑ'ውን ቅዲሕ ዓመታዊ ግብሪ ዝኸፈሉሉ ሰነድ (Clearance) ናይ 2025 የቕርቦ፡፡

4. ተቓረትቲ፡ ናይ ኣሃዱ ዕድጊ ኩባንያ መገዳዚየ ሓረት ሰልኪ 163686/08373483 ብምድዋል ተወኻኺ ሓብሬታ ክረኽቡ ይኽእሉ፡፡

5. ተቓረትቲ፡ ዘይምለስ ጥረ ገዝዘበ 100 ናቕፋ ብምኽፋል ሰነድ ጠረታ ክወስዱ ይኽእሉ፡፡

6. ምልክታ ጠረታ ኣብ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ን10 መዓልታት ክፉት ኮይኑ፡ ኣብ መዛል 11 መዓልቲ (ናይ ሰራሕ ዕለት ምስ ዘይኸውን ድሕሪ መዛል 11 መዓልቲ ዘላ ናይ ሰራሕ ዕለት) ሰዓት ዓሸርተ ቀድሚ ቀትሪ ተቓረትቲ ሕጋውያን ወኪሎቲ፡ ሰነ ስርዓት ወይ ኣከፋፍታ ጠረታ ክህቡ ዝመጸኡ ሰዓት ኣብ ዝተረኽበሉ፡ ኣብ ኩባንያ መገዳዚየ ሓረት ይኽፈት፡፡ ደንጉዩ ገቑረበ ጠረታ ተቐባልነት የብሉን፡፡

7 ንመንበሪ ጠረታ ዝኾውን 50,000 (ሓምሳ ሽሕ) ናቕፋ C.P.O ኣትሒዝም የቕርቦ፡፡

8. ጠረታ፡ መምርሒ ዕድግን ምምሕዳርን ንብረት መንግስትን ብዘለዝዘ፣ መሳረት ይቐደድ፡፡

9. ተቓረብቲ፡ ነቲ ዝተዓወትሉ ናይ ጽሪት ኣገልግሎት፡ ባዕሉ ወይ ብወከልቲ፡ ክኢላታት ጥራይ ናይ ጽሪት ኣገልግሎት ክህይድ ይፍቀደሉ፡፡

10. ኩባንያ መገዳዚየ ሓረት ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኸበ፡ ጠረታ ብኸፊል ወይ ብምሉእ ናይ ምስራዝ መሳሉ ዝተሓለወ እዩ፡፡

ሓ/ጨ/ምምሕዳር

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሰምራዊት ሞለስ

Letter of Invitation for RFQ (Request for Quotation)

Re: Provision of fish kiosks for fish value addition and marketing
Ref No: ERI-2000003988-0010-G-IS

1. The Ministry of Marine Resources of the State of Eritrea has received from the International Fund for Agricultural Development ("the Fund" or "IFAD") towards the cost of Sustainable Fisheries Livelihood Programme (SFLP) ("the client" or "procuring entity"), and intends to apply part of this financing to the purchase for which this request for quotations (IS) is issued. IFAD and its officials, agents and employees shall be held harmless from and against all suits, proceedings, claims, demands, losses and liability of any kind or nature brought by any party in connection with Sustainable Fisheries Livelihood Programme (SFLP).

2. The Sustainable Fisheries and Livelihoods Programme (SFLP) seek to contribute to improved livelihoods, food security, nutrition, increased climate resilience and reduced poverty among rural poor households". The Development Objective is "Enhance sustainable fisheries resources development and ecosystem conservation, increase resilience to climate change and improve beneficiaries' livelihoods, putting emphasis on nutrition, income and food security". The Program is estimated to cost US$ 32.2M over a 10-year implementation period. It will be funded by IFAD contributing US$ 15.3M (48%), with co-financing from GoSE at US$ 6.9M (21%) and the Global Environment Facility (GEF) at US$ 10.0M (31%).

3. This procurement is based on the international shopping method as laid out in the IFAD Procurement Handbook that can be accessed via the IFAD website at www.ifad.org/project-procurement.

4. All bidders are required to comply with the Revised IFAD Policy on Preventing Fraud and Corruption in its Activities and Operations (hereinafter, "IFAD's Anticorruption Policy") while competing for, or in executing, the contract.

5. This RFQ follows the general procurement notice that appeared on the IFAD website **25/06/2026 and a national newspaper Eritrean Profile on 18/09/2026.**

6. The purchaser now invites sealed RFQ from eligible entities ("bidders") ***Provision of fish kiosks for fish value addition and marketing***. More details on these goods and related services are provided in the schedule of requirements in the RFQ.

7. Bidders must quote for all the items within a lot, and for all quantities within an item. A partial quote will not be accepted. If a quotation shows items listed but not priced, their prices shall be assumed to be included in the prices of other items. An item not listed in the quotation shall be assumed not to be included in the quotation.

8. **Clarification**. Any request for clarification on this RFQ should be sent via e-mail to the address below no later than **11th December 2026 10:30am local time**. Requests for clarification received after this deadline may not be considered.

9. Quotations must be delivered to the address below and the deadline for receipt of your quotation is **21th December, 2026 at 10:30 AM. Eritrea Local Time.**

Yours sincerely,

Samuel Brhane
Assistant Procurement Specialist and Contract Manager |
Sustainable Fisheries Livelihood Programme (SFLP)
Ministry of Marine Resources
E-mail: samuel.b@mmreri.org
Tele: 291-1-541239/540827| fax 291-1-540081|Cell phone: 291-7730214|
P.O.Box: 27
Massawa, Eritrea

ERITREA
Specific Procurement Notice

IFB Number: **06.2/01/ OCBN/AfDB-DRSLP V/AED/YT/26**

Purchaser: **MINISTRY OF AGRICULTURE**

Project: **DROUGHT RESILIENCE AND SUSTAINABLE LIVELIHOOD PROGRAM (DRSLP V) - ERITREA PROGRAM**

Contract title: **SUPPLY OF Multivitamins & Amino acids, doxycycline and amprolium**

Country: ERITREA

Grant No.: **5900155016104/2100155040575**

Procurement Method: OPEN **COMPETITIVE BIDDING (NATIONAL)**

OCBI / LCB No: **06.2/01/ OCBN/AfDB-DRSLP V/AED/YT/26**

Issued on: **November 2026**

1. The Ministry of Agriculture of the State of Eritrea has received financing from the African Development Bank Group hereinafter called the Bank toward the cost of DROUGHT RESILIENCE AND SUSTAINABLE LIVELIHOOD PROGRAM (DRSLP V) - ERITREA and intends to apply part of the proceeds toward payments under the contract for the Supply of **multivitamins & Amino acids, doxycycline and amprolium**.
2. The Ministry of Agriculture of the State of Eritrea now invites sealed Bids from eligible Bidders for the Supply of multivitamins & Amino acids, doxycycline and amprolium
3. Bidding will be conducted through the Open Competitive Bidding (National), (OCBN) method as specified in the Bank's Procurement Framework dated October, 2015 and is open to all eligible bidders as defined in the Procurement Framework.
4. Interested eligible Bidders may obtain further information from Ministry of Agriculture of the State of Eritrea, Yacob Tesfom, **yacobtesfom@gmail.com** and inspect the bidding document during office hours i.e., 08:00 to 15:00 hours at the address given below.
5. The bidding document in English may be received by interested eligible Bidders upon the submission of a written application to the address below.
6. Bids must be delivered to the address below on or before **10:30 a.m.** local time on **15 Dec 2026**. Electronic Bidding **will not** be permitted. Late Bids will be rejected. Bids will be publicly opened in the presence of the Bidders' designated representatives and anyone who chooses to attend at the address below on **11:00 a.m.** local time on **15 Dec 2026.**
7. All Bids must be accompanied by a Bid Security of **USD 300.00 or its equivalent in easily convertible currency**
8. The address (es) referred to above is (are): Ministry of Agriculture of the State of Eritrea
   Yacob Tesfom
   Head Office, Gejeret, Sawa Street,
   P.O. Box 1048,
   Tel. 002911189266/002911180699,
   Asmara, Eritrea
   Email: **yacobtesfom@gmail.com**.

ናጽነት ደስበለ -ሓበን ገብረአምላኽ- ሳምራዊት ሞለስ

ASMARA MINING SHARE COMPANY
Abo Street, No. 178, House No. 16
Gejeret, P.O. Box 10688
Tel. ++291-1-153986
Asmara, Eritrea

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position.

IT Supervisor
Number required – (01)
Type of contract – Indefinite

Major Duties and responsibilities

- The IT Supervisor plays a critical role in managing, maintaining, and securing information technology and operational technology (OT) infrastructure within a mining facility.
- This includes overseeing both surface and underground networks, communications, enterprise systems, and local IT support teams to ensure seamless, secure, and efficient mining operations.
- Given the remote nature of mining sites, this role requires strong leadership, robust troubleshooting capabilities, and close collaboration with operational and engineering departments.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREA

Infrastructure & Network Management

- Oversee the installation, configuration, and maintenance of local area networks (LAN), wide area networks (WAN), wireless networks, and satellite/ microwave communication links.
- Ensure high availability and reliability of mission-critical systems across both surface facilities and underground mining environments.
- Manage server rooms, data centers, hardware inventory, and network peripherals.

IT & OT (Operational Technology) Integration

- Collaborate with automation and engineering teams to support specialized mining systems, such as Fleet Management Systems (FMS), high-precision GPS machine guidance, telemetry, and SCADA/PLC systems.
- Troubleshoot interface issues between enterprise IT systems and operational machinery.

Team Leadership & Support

- Supervise, mentor, and evaluate on-site IT technicians and helpdesk support staff.
- Manage the IT support ticketing system, ensuring timely resolution of hardware, software, and network issues for staff on rotation or site.
- Coordinate with external vendors, contractors, and service-level agreements (SLAs) for specialized equipment and software maintenance.

Cybersecurity & Data Compliance

- Implement and enforce corporate cybersecurity policies, firewall rules, and data backup procedures tailored to remote industrial environments.
- Monitor network traffic for security anomalies and ensure compliance with regulatory standards and company data governance policies.
- Project Management & Budgeting
- Assist the IT Manager in planning and executing IT capital projects, network upgrades, and hardware refreshes.
- Help manage local IT operational budgets, equipment procurement, and vendor invoicing.

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents	• Bachelor's degree in information technology, Computer Science, Computer Engineering, or a related field.
Working Experience – Nature & Length	• 5+ years of progressive IT experience, with at least 2–3 years in a supervisory or senior technical role. • Prior experience working in mining, oil and gas, manufacturing, or heavy industrial sectors is strongly preferred • Strong networking background (Cisco/Aruba certifications like CCNA/CCNP are a plus). • Familiarity with remote communications (VSAT, microwave links, mesh networks). • Experience with virtualization (VMware, Hyper-V), Windows/Linux server administration, and cloud/hybrid infrastructures. • Understanding of industrial control systems (ICS), SCADA, or mining automation software is a distinct advantage.
Technical Skills	• Exceptional problem-solving abilities under pressure, strong leadership and communication skills, and the ability to work effectively in cross-functional teams.
Behavioral Skills	• Typically based at a remote mine site, often operating on a rotational fly-in, fly-out (FIFO) schedule or residential roster. • Physical Requirements: Ability to travel across surface and underground operations, wear required Personal Protective Equipment (PPE), and occasionally lift heavy equipment (up to 23 kg / 50 lbs). • Must be available for on-call support to handle critical IT emergencies outside of standard working hours.

General Information and other requirements:

- **Place of Work**: AMSC Sites
- **Type of contract:** Indefinite Period
- **Salary:** As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

- **Address: Please mail your applications to:**
  Asmara Mining Share Company,
  P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea
- **Applicants shall be required to send a copy to:**
  Mineral Resources Management
  P.O. Box – 272
  Asmara
- **Note to Eritrean applicants:**
  Please send a copy of your application to
  Aliens Employment Permit Affairs,
  P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ልቦናን ፍልስፍናን

ምሉእብርሃን ሃብተገብረኤል

ሓምሻይ ክፋል

> *“ህያታ፡ ውሽጣዊ ሰላም፡ ቅንዕና፡ ፍቕሪ፡ ጽቡቕ ባህሪ፡ ጥዕና፡ ክብረት፡ ሞራል፡ ተኣማንነት፡ ትሕትና፡ ... እተዮም ብገንዘብ ዘይሽመቱ እዮም።”* - **ሮይ ቤነት**
>
> *“ወትሩ ቅኑዕ ነገር ስራሕ። ንፍርቂ ካብ ደቂ ሰብ ከተሐጉስ እኽለካ ኑዩም ዝተረፉ ከተደንጽዎም ኢኻ።”* - **ማርክ ትዌይን**

ገስጋስን ተወፋይነትን

ክብርታት ውልቃውያን እምነትታት እዮም። ንሶም በዚ ኢልና በቲ ንኽንጽርሖ ከኣ ይድርኹና። ሰባዊ ባህሪ ንኽንምዕብል ዝሕግዙና፡ ባህርያትና ምኳኖም ከኑ ክንዘንግዖ ኣይግባእን። ምእንቲዚ፡ ንባህርያትና ብዕቱብ ንሓዞም።

ክብርታት ቀወምቲ ኣይኮኑን። ካብ ውልቀ ሰብ ናብ ውልቀ ሰብ፡ ካብ ባህሊ ናብ ባህሊ ከምኡ እውን ካብ ግዜ ናብ ግዜ ይፈላለዩ። ዋላ እኳ ክብርታት ምስ ግዜ ርጉእ ዝብሉ እንተ መሰሉ፡ ኣብ ዕለታዊ ህይወት ክትምርሽ እንከለኻ ምልዋጦም ኣይተርፍን እዩ።

ብዙሓት ሰባት፡ “ንኽብርታተይ ብሽመይ እየ ኣማዕብለዮም?” ዝብል ሕቶ የልዕሉ እዮም። ቀልጢፎም መልሲ ስለ ዘይረኽቡሉ ከኣ ገሊኦም ክሰብ ናብ ጭንቀት ዝወድቑ ኣለው። ንምንጪ ክብርታትካ ክትፈልጦ እንተ ዘይክኢልካ፡ ንገስጋስ ክብርታትካ እውን ክትፈልጦ ኣይትኽእልን ኢኻ።

ንኽብሪኻ ኣሎ ጽቡቕ ገይርካ ኣስተብህሎ ወይ ኣቕልበሉ። ሰባት ብሽመይ እየም ንሓድሕዶም ዝረኣኣዩ፧ ብሽመይ እየምከ ዝሰርሑ፧ ኣገልግሎት ብሽመይ እየም ዝረኽቡ፧

እንታይ ከም ዘሕርቐካን እንታይ ጽቡቕ ከም ዝሰምዓካ ከም ዘሐብረካን ከተለሊ ኣሎካ። እንተ ኽኢልካ ኑዩም ዝርዝራት ኣብ ወረቐት ምስፋርም ጽቡቕ እዩ። እቲ ምንታይሲ፡ እቶም ዝርዝራት ንሽካ ንኣየኖት ጉዳያት ዚያዳ ክብሪ ከም እትህብ ንጹር ስእሊ ክህቡኻ ይኽእሉ እዮም።

ኑዩም እተድንቖምን እተኽብሮምን ሰባት ኣለልዮም። ስለምንታይ ከም እተኽብሮምን እተድንቖምን ምስ ገጽ ርእሰኻ ተመያየጥ። ኑዩም ክብርታትካ ብዝርዝር ምስ ጽሓፍካዮም፡ እቶም ዚያዳ ንዓኻ ልብኻ ዝትንክፉኻ ኣየኖም ምኳኖም ምፍላጥ እውን ናቱ ረብሓ ኣለዎ።

ኣብ ህይወትካ ስራሕካ እምነት ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እምነት ክበሃል እንከሎ ከም ሓቂ እትቕበሎ ነገር ማለት እዩ። ንሓደ ነገር ኣብ ጭብጢ ተመስሪትካ ክትኣምኖ ትኽእል ኢኻ። ኣብ ርእይቶ ወይ ይኸውን ኢልካ ብምሕሳብ (assumption) እውን ክትኣምኖ ትኽእል።

ብዙሕ ገለ ጉዳይ ቀጥታዊ ዝኾነ ውልቃዊ ኣፍልጦ ዘይክህልወካ ይኽእል እዩ። የግዳስ ኣብ እቲ ጉዳይ እምነት ክህልወካ እንከሎ ዝፈጥረልካ ዕግበት፡ ብቓላት ምግላጽ ክሰብ ክእግመካ ይኽእል እዩ። ስርዓት እምነትካ ግድን ኣይኮነን ቅኑዕ ወይ ልክዕ ክኸውን።

እምነትካ መብዛሕትኡ ግዜ ብርእይቶታትን ቅድመ-ፍርድታትን ካልኦት ሰባት ምሑር ስለ ዝጸሎ፡ ምእንቲ እምነትታትካ ናብ እቲ ቅኑዕ ኣንፈት ይመርሑኻ ምህላዎም ከተረጋግጽ፡ ንእምነትታትካ ቀጻሊ ክትሐድሶምን ክትብደሆምን እምብዛ ኣገዳሲ እዩ።

ንተመኩሮታት እቶም ንስርዓት እምነትካ ዝፈጠሩ፡ ብፍላይ ከኣ ኑዩም ኣሉታውያን ሸነኻት ዳግማይ ምምርማርን ዳግማይ ምግላጾን ኣብ ምልዋጥ እምነትታትካ ልዑል ግደ ኣለዎም። እዞም ዝስዕቡ ሕቶታት፡ ኣብ ምምርማር እምነትታትካ ክሕግዙኻ ይኽእሉ እዮም፡

- እዚ እምነትይ ካበይ እዩ መጺኡ፧
- እዚ ናተይ እምነት ደዩ ዋላስ ካብ ካልእ ሰብ ዝረዓምክዎ እዩ፧
- እዚ እምነት ብሽመይ እዩ ሓጊዙኒ፧
- እዚ እምነት ብሽመይ እዩ ዓንቲጹኒ፧
- እዚ እምነት ቅኑዕ ምኳኑ ብሽመይ ክፈልጥ እኽእል፧
- ሓደሽቲ እተመሓየሹ እምነትየ እንታይ እዩ፧

ሞራል ወይ ስነምግባር ውልቃውያን ሕጋጋት፡ መትከላት ወይ መለክዒታት ናይ ባህርያት እዮም። ኣብኦም ተመርኲስና ደማ፡ ቅኑዕ ወይ ጌጋ ባህርያት ኢልና ክንፍርዶም ንኽእል።

ሞራል ንዕለታዊ ምርጫታት ዝመርሕ እዩ። ካብ ህዝቢ ናብ ህዝቢ ከምኡ እውን ካብ ባህሊ ናብ ባህሊ ደማ ክፈላለ ይኽእል። ሞራል ብሕጊ ዝመሓደር ኣይኮነን። የግዳስ ወሽጣውያን ስርዓታት ኣካይዳ (codes of conduct) ከም ዘለዎ ክዝከር ኣገዳሲ እዩ።

ብዙሓት ሊቃውንቲ ኣብ ጉዳይ ሞራል ዓሚቚ ምርምር ኣካይዶም እዮም። ሓንቲ ካብኣቶም ኣና ፒተርሰን ትብሃል። ጉዳይ ሞራል ምስ ምንፍፋል ሃብቲ፡ ኣጠቓቕማ መሬት፡ ኣጠቓቕማ ባህርያዊ ጸጋታት ከምኡ እውን ዕዮን ፖሊሲ ሸቕለትን ኣተኣሳሲራ፡ “Everyday Ethics and Social Change” ዝርእስታ ብልጽቲ መጽሓፍ ከተሕትም በቒዓ እያ።

ንሞራልካ ወይ ስነምግባርካ ኣብ ምምርማርን ምምዕባልን ዝሕግዙኻ ገለ ሕቶታት ንምጥቃስ፥

- ንኻልኦት ሰባት ብሽመይ ኢኻ እትሕዞም፧ ከም እቲ ንሳቶም ዝሕዙኻ ገይርካ ዲኻ እትሕዞም ዋላስ ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ይኹን ኩነት ብሓልዮትን ኣኽብሮትን ኢኻ እትሕዞም፧
- ብዛዕባ ገንዘብ እንታይ ኢኻ እትሓስብ፧ ነቲ ዝረኸብካዮ ገንዘብ ትጥቀመሉ ዲኻ ዋላስ ንሕማቕ እዋን ተዋህሉሎ ኣለኻ፧
- ቅንዕና እቲ ዝበለጸ ፖሊሲ ደዩ ዋላስ ጸዕዳ ሓሶት ቅቡል እዩ፧
- ጌጋኻ ክትቕበል ፍቓደኛ ዲኻ፧
- ንስራሕካ ብእኡ ንበኡ ከተሳልጦ ዲኻ እትደሊ ዋላስ ምውንዛፍ እዩ ዝሰልጠካ፧
- ንድኻታት፡ ሽማግለታት፡ ተናበይቲ ጉድና፡ ... መን ክሕግዞም ዘለዎ ይመስለካ፧
- ክብሪ ብናጻ ክወሃብ ደዩ ዘለዎ ዋላስ ክሰርሓሉ እዩ ዘለዎ፧
- ዋላ ካልእ ሰብ ይጕዳእ፡ ቅኑዕ ምስክርነት ዲኻ ክትህብ ዘለካ፧
- ይቕረ ክትብል ኣለካዶ፧ ይቕረ ተብል እንተ ኾንካ፡ ንገጽ ርእስኻ ዲኻ ዋላስ ንኻልኦት ሰባት ኢኻ ይቕረ እትብል፧

ገስጋስን ለውጥን

ገስጋስ ካብ ለውጢ ጥራይ እተፈልየ እዩ። ሓደ ሕሙም ክብደት ስለ ዝወሰኸ ጥራይ ኣብ ጥዕንኡ ገስጋስ ገይሩ ክበሃል ኣይክእልን እዩ። ለውጢ ናብ ገስጋስ ዝምዕብል፡ ካብ እቲ ዝነበረ ኩነታት ኩሉ መዳያዊ ምምሕያሽ ምስ ዝዕበር እዩ።

ሓደ መሃንድስ ብዕድል ለውጢ ብምምጻእ ዝበለጸ ንድፊ ከውጽእ ስለ ዘኽኣለ፡ ገስጋስ ገይሩ ክበሃል ኣይክእልን። ብተኸታታሊ ለውጢ እናገበርካ ናብ ዝበለጸ ደረጃ ክትበጽሕ እንከለኻ፡ ገስጋስ ከም ዝገበርካ ክትገልጽ ትኽእል ኢኻ። እቲ ቐንዲ ቀሚሙ፡ እቲ ናይ መወዳእታ ኩነት ካብ እቲ መበገሲ ኩነት ዝበለጸ ክኸውን እንከሎ እዩ።

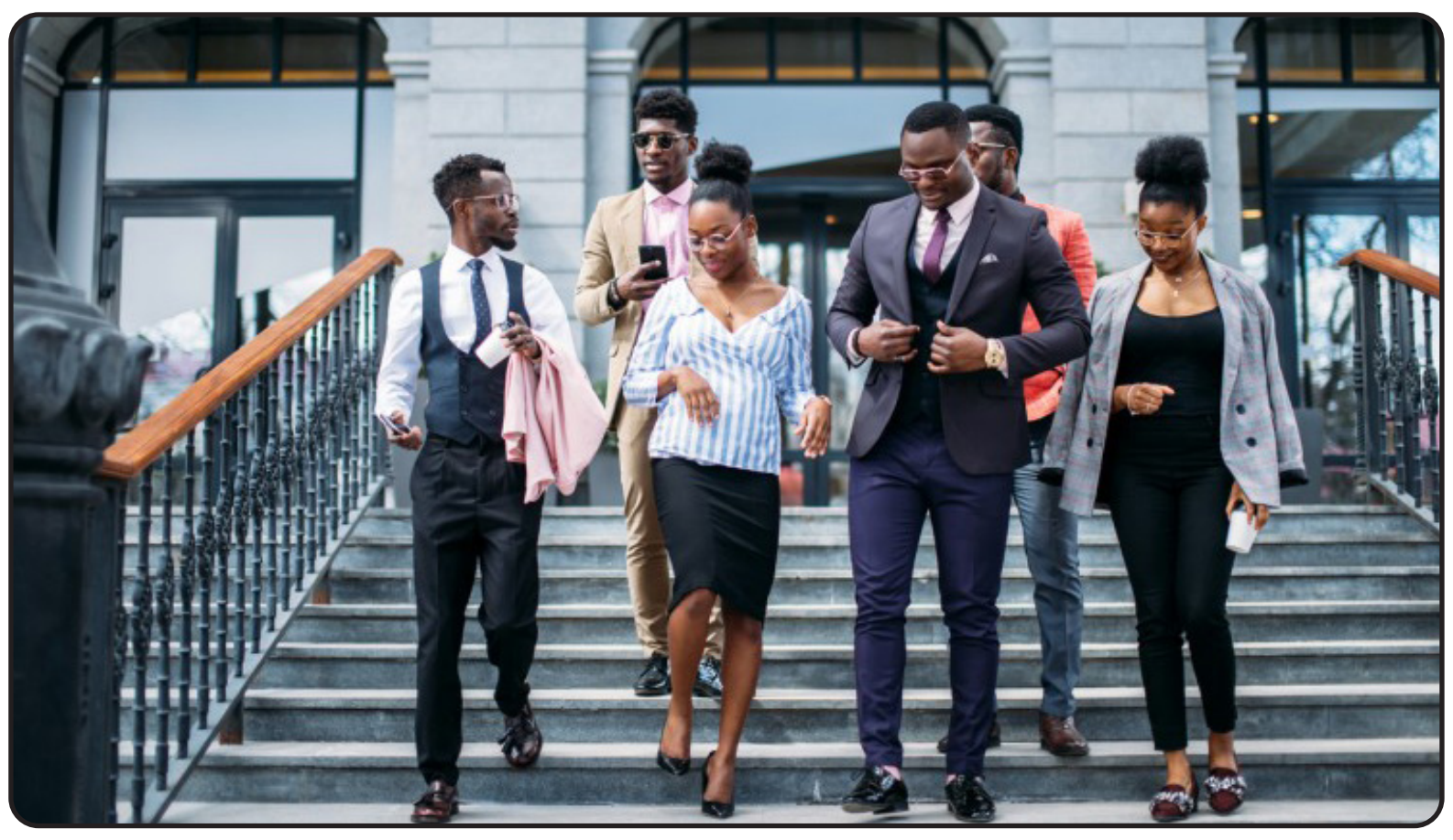
ገስጋስ ማለት ለውጢ ናብ ዝበለጸ ወይ ናብ ዝሓሸ እዩ። ኣብ ዝሓለፉ ዘመናት፡ ገስጋስ ከም መስርሕ ናይ ስልጣኔ (civilization) እዩ ዝርአ ነይሩ። ሎሚ ስልጣኔ ዝብል ቃል ንባዕሉ ክለሽ ኮይኑ እዩ።

ኣብ እዚ ግዜ እዚ፡ “ንሕና ካብ ዓዲ እገለ ንላዕሊ ስልጡናት ኢና።” ምባል ዘሽርዕ ኣይኮነን። “ካብ ኣቦሓጎታትና ንላዕሊ ስልጡናት ኢና።” ምባል እውን ተመሊሱ ናብ ትዕዝብቲ እዩ ዘውድቐና።

ስልጣኔ ዝብል ቃል፡ ንደረጃ ዕብየት ሕብረተሰብ ዘገልጽ ምኳኑ ዝጠዓሐ ሰብ ዝሰማምዓሉ እዩ። ኣብ እዚ ግዜ እዚ፡ ስልጣኔ እትብል ቃል ብገስጋስ እትትካእ ዘላ ኢያ እትመስል።

ገስጋስ ንወሰኑን ዓውዲ ጥራይ እዩ ዝውከል። ንኣብነት፡ ቴክኖሎጂ፡ ቁጠባ፡ ሕክምና ወይ ፖለቲካ ዝምልከት ክኸውን ይኽእል። ኣብ ሓደ ወይ ሓደት መዳይ ናይ ሕብረተሰብ ንዝኸሰተ ገስጋስ ክፋላዊ ክንብሎ ንኽእል ኢና።

እቲ ገስጋስ ኣብ ኩሉ ወይ ኣብ መብዛሕትኡ እንተ ተኸሲቱ ግዱ ‘ኣጠቓላሊ’ (comprehensive) ይበሃል። ኣብ ቀደም ዘመን ስልጡን ባዕሉ ናብ መላእ ዓለም ከም ዝልሕም ይግመት ነይሩ። ገስጋስ ከኣ ከም ዝተፈላለዩ ደረጃታት ዘለዎም ኣድማዓዊ መስርሕ ይቝጸር ነይሩ። ገለ ሃገራትን ባህልታትን ካብ ካልኦት ሃገራትን ባህልታትን ዝማዕበሉ ነይሮም። እቲ ፍጥነት ምዕባለ ብሳላ ውሽጣውያንን ግዳማውያንን ረቛሒታት እዩ ዝኸሰት ነይሩ።

እንተ ሎሚ፡ እቶም ገስጋስ ከም ዘመዝጉ ዘለዉ ዝኣምኑ፡ ገስጋስ ኣድማዓዊ ክኸውን እዩ ንዝብል ሓሳብ ይጠራጠርዎ ኣለዉ። ገስጋስ ኣብ ገለ ክፋል ዓለም እናማዕበለ፡ ኣብ ካልእ ክፋል ዓለም ዘይክርእ ይኽእል እዩ በሃልቲ ምሁራት ውሑዳት ኣይኮኑን። ከም ርድኢቶም፡ ገስጋስ ወትሩ ወሽጣዊ እዩ።

ዋላ እኳ ብዙሓት ሰባት ኣብ ቁጠባውን ቴክኖሎጂያውን መዳያት ገስጋስ ከም ዘሎ ዝኣምኑ እንተኾኑ፡ ኣብ ሞራላዊ መዳይ ገስጋስ ከም ዝምዝገብ ዘሎ ኣይኣምኑን እዮም።

ገስጋስ ኣብ ኩሉ መዳይ ኣገዳሲ እዩ። ገስጋስ ሞራል ወይ ስነ ምግባር እንተ ዘይተሓዊሱዎ ግዱ ዳርጋ ብላሽ እዩ ክበሃል ይከኣል። ገስጋስ ሞራል ከኑ ብኻላ ማለ ክርአ ዘይብሉ እዩ። የግዳስ ገለ ሰባት ብልክዕ እንታይ ምኳኑ ብዘይጸኣ ኣይርድኦምን ኣለዉ።

እቲ ትርጉም ካብ ሃገር ናብ ሃገር ስለ ዝፈላለ እውን ብዘይጽኣ ንኽትርድኦ ከጸግመካ ባህርያዊ እዩ። ንኣብነት ገለ ኣመራጻውያን ንገስጋስ ሞራል ምስ ምውጋድ ጊላነት፡ ምስ መሰል ወይ ማዕርነት ደቂ ኣንስትዮ፡ ምስ ምንካይ ዓሌታውነት፡ ... ዘተኣሳስርዎ ኣለዉ።

የግዳስ ዝም ጉዳያት ንሓድሕዶም ዘተኣሳስርዎም እንታይ እዩ? ንኸሎም ሞራላውያን ገስጋስ ዘብሎም እንታይ እዩ? ንገስጋስ ልክዕ ክኽሰት እንከሎ ክለልዮ ንኽእልዶ? ዋላስ ንድሕሪት ተመሊስና ከጸንዖ እንከለና ጥራይ ኢና እንፈልጦ?

እዚኦም እምብዛ ኣገደስቲ ሕቶታት እዮም። ብፍላይ ብማሕበራዊ ኩርናዕ ክንጥምቶም እንከለና፡ ኣገዳስነቶም በርኺዉ ኢሉ ክረኣና ይኽእል። ብውልቃዊ መዳይ ከኣ ኣገዳስነቱ ዕዙዝ እዩ። እቲ ምንታይሲ፡ ኣብ እቲ ቅኑዕ ወገን ናይ ታሪኽ ክንከውን ስለ እንደሊ። ምስ መድሓርሓርቲ፡ ዓቃባውያን፡ ዓመጽቲ ... ክጽብጸብ ዝደሊ ሰብ እንተ ሃሊዩ እቲ ዝውሓደ እዩ ክኸውን ዝኽእል።

የግዳስ ንሞራላዊ ገስጋስ ኣፍኻ መሊእካ ክትዛረበሉ ወይ ብሽመይ ከም ዝምንጩ ክትትንትኖ ቀሊል ኣይኮነን። ፈላስፋታትን ማሕበራውያን ስነ ፍልጠታውያንን ነዚ ኣርእስቲ ንዊሕ ዓመታት ክጽንዕዎ ፈቲኖም እዮም። የግዳስ ኣብ ኣተረጓጕማኡ ይኹን ካበይካ ይምንጩ ኣብ ዝብሉ መዳያት ምሉእ ብምሉእ ክሰማምዑ ኣይክኣሉን።

ብዙሓት ሊቃውንቲ ከም ብዓል ሃኖ ሰወይር፡ ቻርሊ ብላንደን፡ ሰሰል ኤሬክሰን፡ ፖውል ሬዝረን ... ዝበርክትም መጽናዕትታት ብዛዕባ ሞራላዊ ገስጋስ ዝሓሸ ርድኢት ንኽህልወና ሓጊዞምና እዮም።

ብመሰረት እቶም ሊቃውንቲ ክልተ ዓይነታት ትርጉማት ገስጋስ ሞራል እዮም ዘለዉ። ንሳቶም ከኣ ጸቢብን ሰፊሕን ይበሃሉ። ንሞራላዊ ተባሂሉ ለውጢ፡ ‘ሰፊሕ’ ክበሃል እንከሎ፡ ንወሰኑን ሞራላዊ ተባሂሉ ለውጢ ግና ‘ጸቢብ’ ይብልዎ።

ኣብ ዓለም ዘኸኑ ለውጢ፡ ሞራላዊ ዝተመሓየሸ ወጽኢት ዘምጽእ እንተ ኾይኑ፡ እቲ ለውጢ ብኸመይ መጺኡ ብዘየገድስ፡ ሰፊሕ ሞራላዊ ገስጋስ ክበሃል ይክኣል እዩ። ንኣብነት፡ ኣብ ሓንቲ ሃገር ምስ ግዜ ገበን ቅትለት ደቂ ሰብ እንተ ደኣ ጎዲሉ፡ ብመሰረት እዚ ሰፊሕ ርድኢት ከም ሞራላዊ ገስጋስ ክውሰድ ይኽእል እዩ። ዋላ እቲ ወጽኢት ብሞራላዊ ርድኢት ዘይኮነ ብቐጠባዊ ገስጋስ ዝተመዝገበ እንተ ኾነ፡ ብመሰረት እዚ ዓይነት ኣተረጓጕማ ከም ሞራላዊ ገስጋስ እዩ ዝውሰድ።

ብመንጽር ጸቢብ ሞራላዊ ገስጋስ ግዱ እቲ ትርጉም ፍልይ ዝበለ እዩ። እዚ ሰባት ብሽመይ ብዛዕባ ሞራላዊ ኩነታት ወይ ተግባራት ኣብ ሞራላዊ እተመሓየሸ ወጽኢት ደርደኡ ወይ ይገልጹ እዩ። ንኣብነት፡ ምስ ንውሓት ግዜ ምንካይ ገበን ቅትለት ሰብ ብኸቕሓት ሰባት ዝመጽአ ክኸውን ይኽእል እዩ።

> *“መቕጸዕቲ ንዝምደናን ሞራላዊ ዕብየትን ይበሕጎግ።”* - **ኣልፊ ኮን**
>
> *“ክብሪ ንገጽ ርእስና ንሞራልና ይመርሖ፡ ክብሪ ንኻልኦት ሰባት ንባህርና ይመርሖ።”* - **ሎረንስ ስተርን**

ይቕጽል

ዳያሪ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ
surafealtesfabruk@gmail.com

10 ሕዳር
ኣስመራ - 08 : 00 ድ.ቐ. -

ንነልያድ ብነልያድ

ካብታ ሕቶ መርዓ ዝገበርኩላ መዓልቲ፡ እንታይ ምኽኑ መንፈሰይ ረዚኑ ኣሎ። ካብ ባጽዕ ካብ እንምለስ ወርሕና ኩይኑ። ፍቕረይ'ውን ብተመሳሳሊ ጽቡቕ የላን። ካብ ባጽዕ ምልስ ምስ በልና ኣብ ሰሙንና ኢና ብኣካል ተራኺብና። እቲ ንቡር ዕላልና ግን ኣይነበረን። ኣካልና እምበር ሓሳብናስ ኣበይ ኣበይ ነይሩ ኣይፈልጥን። ሰቕታና ዓውዓው ክብል ኣምሲዩ። ናባይ ነዊሕ ጠሚታ፡ ገጻ ናብ ካልእ እናጠመተት ኣእዳዋ ናብ ኣዒንታ ገጻ ምስ ኣበሉ፡ ትነብዕ ከይትነብር ኢደይ ሰዲደ ማዓጉርታ ፈተሸኩ። ቀዲማ ኢደይ ክትሕዚ'ኳ እንተ ፈተነት፡ ድሮ ንብዓታ ኣእዳወይ ኣጠልቀዩዎ'ዩ። ንብዓታ ደሪዙ ግንባራ ብምስዓም ሓቑፍኩዋ። ክሓቑፉ እንከለኹ፡ 'ነቲ ኣባይ ዝለምለመ ሸነኻ ጥራይ ድየ ዝሓቑፍ ዘለኹ፧' 'እቲ ዝደረቐ ሸነኸይ ገዲፈ ድየ ዝሓቑፉ ዘለኹ፧' ኢለ ንነብሰይ ክሓታ ድንዕ ኢለ። ሰቕ ኢሉ ከምኡ መጺኡኒ እምበር ጉደሎ ምሕቋፍ የለን። ብመሰረቱ፡ ኣብ ኮሉ ጉዕዞይ ወይ ባዶ ወይ ሚእቲ ዝብል መሪሕ ጭርሖ ሒዘ'የ ክንዓዝ ጸኒሐ። ፍርቂ ምፍታው፡ ፍርቂ ምፍቃር፡ ምርቂ ምልዋህ፡ ፍርቂ ምጭካን፡ ፍርቂ ምጽላእ፡ ፍርቂ ዕርክነት፡ ፍርቂ ምሕዝነት፡ ፍርቂ ብጻይነት ... ዝብሃል የብለይን። ጻዕዳን ጸሊምን፡ ብሱሉን ጥረን በስ። ኣብ ኮሉ ሚእቲ ምህላዉ ከየረጋገጽኩ ኣይፈቱ ኣይጸልእ፡ ኣይሓቑፍ ኣይእፈፍ።

ሕጂ ክሓቑፉ እንከለኹ፡ ብዙሕ ሓሲቡ፡ 'ሰቕታይ ድዩ ዘንብዓ፡ ከም ዘፍቅራን ኮሉ ሳዕ ኣብ ጉድና ከም ዘለኹ እናፈለጠት'ሞ እንታይ ኩይና ዘይትቕስን፧ "ጐዲኣዮ ኣለኹ፡" ኢላ ድያ ትነብዕ፡ ንኾሉ ጽቡቓን ሕማቓን፡ ከምቲ ሕመቐይን ጽቡቐይን፡ ተቐቢለ እዚ ጉዕዞ ከም ዝፈለምኩዎዶ ኣይትፈልጥን ኩይና'ያ፧ እሞ መወዳእታኡ ሓልዮተይ እምበር ፍቕረይ ከም ዘይብላዶ ተወሰዊጡዋ'ሞ ነቢዓዶ ትኸውን፡ ካብ ሞት ንዘይሓልፍ ሕማም ብእዋኑ እቲ ውሽጣ ዘሎ ክትብለኒ እንታይ ይእግማ፧ መግለጺ ሓልዮታ ካብ ተወሳኺ ሰቓይ ምድሓንዶ ኣይኩነን ክጠቅም፧ ወይ እቲ ዝቐሰለ ክፋል ልባ ካብቲ ፍቕረይ ዘቐመጠትሉ ሰለ ዝዓቢ'ዩ፧' ... መቸም መጨበጢ ዘይነበሮ ሓሳባት ጥራይ'ዩ።

ኢደይ ካብ ገጻ ሰሒቡ ብምስዓም ናብ ኣፍልባ ኣጥብቐ ኣቢላ፡ ኣብ ሕኞፎይ ክትሰተ ደለየት። እቲ ኣብ መንጎና ዝነበረ መደገፊ ኢድ ናይቲ ኮፍ ኢልናሉ ዝነበርና ሳሎን ዓገታ። ርእሳ ኣብ መንኮበይ ደጊፋ ደጋጊማ ኣእዳወይ ሰዓመት። እንታይ ምኽኑ ናይ ፋንዋ ሰዕሞ ኩይኑ ክጥዕመኒ ጀሚሩ። እቲ ንኽትሕቁፈኒ ዝኸልከላ መደገፈ፡ 'ገለ ሸነኽና ምፍንታት ከም ዘድልዮዶ ክሕብረና ደልዩ'ዩ፡' ኢለ ሓሲቡ። ንፈለማ ግዜ፡ 'ካብ ሕቑፍኻ ኣርሕቅካ፡' 'መኣስ ደኣልካ ክትሕጕስ፡ ኪድ ግደፋ ፈዕ በል፡' 'ልቢ ሓሳዊት'ያ ሓቀነት ክውንነትካ ካብ ኣብ ካልእ ድለዮ፡ ህልም በል፡' 'እንተ ደለኻ ንበር፡ እንተ ደለኻ'ውን ሙት፡' ዝብል ሓሳብ ኣሕኮሓኒ። ክንዲ'ቲ ዝፈልጣ መጠን ዘይፈልጣ ኩይኑ ተሰሚዑኒ፡ ተጋይሸ በቃ።

"እንታይ ኳንና ሰቕ ኢልና፧"

"እንታይ ፈሊጠ ኢልክኒ፧"

"እንታይ ትሓስብ ኣለኻ፧"

"ዋላ ሓንቲ።"

"ዋላ ሓንትስ ኣይኩነን። እንታይ ትሕስብዶ ጠፊኡኒ።"

"እሞ እንታይ እሓስብ ትፈልጢ እንተ ኳንኪ እንታይ ዘሕትት ኣሎኪ ኣቲ ሸኮራና፧"

"ሸኮራና ከኣ ኢልካኒ፡ ከም ዝጸልኣ እናፈለጥካ። ኣሕሪቐካ ኣለኹ ማለት'ዩ። ሓቀኻ ኢኻ፡ ኣነ ብዘይ ብኣኻ ሰብ ከም ዘይከውን ትፈልጥ ኢኻ። ቃልሲ ነብሰይ በርቲዑኒ ኣሎ፡ ነዚ ትርድኦ እንዲኻ። እዚ ኮሉ ተሳሊና ኣብዚ በጺሕና፡ ናብ ከምዚ ስምዒት ክምለስ ኣነ ንባዕለይ ኣይተጸበኹን፡ በዚ ኣይትጽልኣኒ በጃኻ። ብጥበብ ኣተኣሊኻኒ ኢኻ፡ በቃ ክገድፎ'የ። ኣመና'የ ዘፍቅረካ።"

"ንነልያድ፡ ዳዊት ኳንካ ክትሰዕሮ እንተ ዘይክኢልካ፡ ነልያድ ኳንካ ክትገጥሞ'ዩ ዝሓይሸ።"

"እ... እንታይ ኢልካ፧"

"ዋላ ሓደ፡" ግንባራ ስዒመ ሓቕፈያ። ነዊሕ ኣብ ሓሳብ ኣትያ። ኣነ ግን ምሕሳብ ገዲፈዮ ነበርኩ። ሓሳባ ክትውድእ'ውን ገደፍኩዋ።

ክምስታ ንብዓተይ

- 23 መስከረም 2025

ወሓዚ ንብዓተይ፡ ከምቲ ንብዓት ሓርገጽ ዝብሉዎ ከም ዘይኩነ መቸም ባዕሉ እቲ ጻዕዳ ንብዓት ምስክረይ'ዩ። ዘውሕዞ ዘለኾ፡ "ተበዲለ ፍለጡለይ፡ ኣራግሙኒ፡" ንምባልሲ ኣይኩንን።

"እሞ ንምንታይ ደኣ!" እብል'ሞ፡ ንብዓተይ፡ ንብዓት መቐይሮ፡ ኣብ ቃለይ ንዘሎኒ እምነትን ሓቀኛ ባህጉን እቲ ሓቀኛ ምስክሩስ ባዕሉ'ቲ ፈጣሪ ንብዓት ዝኾነ፡ ባዕሉ'ውን ንንብዓት ካብ ዓይኒ ንኽውሕዝ ዝፈቐደ፡ ካብ ልብን ንልባዊ ለውጥን ኢሉ ክሳብ ዝኾነ'ዩ። ነዚ ኣሚነስ ድሮ ኣውሒዘ እነብዕ ኣለኹ! ደስ ደስ እናበለኒ።

ከምቲ ኣፍቂረን ዘይተረድኣለይን ኢለ ኣብ ሕሉፍ ዝነባዕኩዎ ሰነፍ ዝገበረኒ ንብዓት ዘይኩነስ፡ ንሕሉፍ ሕማቐ ዝኽርታተይ ከም ውሕጅ ጸራሪጉ፡ ፈትየ ድርዝ ኣብ ዘብሎ፡ ብሓድሽ ሓሳብን ወኒ ቅኑዕ ስነ ምግባርን ዝኸፍት፡ 'ንነብሰይ ብነብሰይ'፡ ዝእምንዮኡ ጻዕራምን ፈቃርን ወኒ ነብስኻ ምፍታው'ውን ዘእቱ ተስፋ ሓዘል ንብዓት'ዩ።

ቡቲ የኽመስምስ ቡቲ እነብዕ ኣለኹ። ንንስሓ ሓድሽ ህይወት መእተዊ ክኾነኒ ኢለ'የ። ሎሚ እናተተስፈኹ እነብዕ ኣለኹ፡ ደራዚቱ ድማ ኣነ ባዕለይ'የ።

ኣዜብ ገብረዝግኣብሄር

ሚቺሂኮ ሃቺያ ነባሪ ሆረሺማ

ክንወጽእ ክንስጉም ጀሚርና፡ ዕስራ ሰላሳ ስጉምቲ ምስ ከድኩ ደው ክብል ነይሩኒ። ትንፋስ እናሻዕ ይሓጽረኒ፡ ልበይ ህርመታ ይንህር፡ ከምኡ'ውን ኣብራኽይ ይጠልማኒ ነበራ። ምሉእ ብምሉእ ክቋጸጸረኒ ዝጓየ ዝነበረ ጽምኢ ጽቡቕ ገይሩ ሓዘኒ። ን'ያየኮ-ሳን' ማይ ክትረኽበላ እልምና ነበርኩ። ማይ ግን ብቐረባ ክርከብ ኣሸጋሪ ነበረ። ድሕሪ ገለ ደቓይቕ ዕረፍቲ፡ ቀሩብ ሓይሊ ረኸብኩ'ሞ ጉዕዞና ክንቕጽል ከኣልና።

ገና ብዕራቕይ'ኳ እንተ ነበርኩ፡ ቅንጣብ ሕፍረት ይሰምዓኒ ኣይነበረን። ግፍዒ ጥርሐይ ኣውጺኡኒ ከም ዘሎ ክሳዕ ዝርስዕ ተረቢሽ ነበርኩ። ናብ ሆስፒታል ኢና ንኸይድ ዝነበርና። ጉዕዞና ብቐስታ'ዩ ዝነበረ። መገዲና ክንቕጽል ብርቱዕ ድልየትን ህንጡይነትን ነበረኒ። መወዳእታኡ ኣብ ነብሰይ ዝንቐጸ ደም ምንቅስቓስ ከልኣኒ፡ ኣእጋረይ ነብሰይ ምስካም ኣበያኒ። ብዓልቲቤተይ ንባዕላ ብሕማቐ ተሃሪማ ነበረት። "በቃ ንስኺ ቀጽሊ፡" ብምባል ዘልሓጥኩ። ንሳ ክትሰምዓኒ ኣይደለየትን፡ ግን እንታይ ምርጫ ነበረና፡ ንሳ ክትቀጽል እሞ ሓገዝ ረኺባ ክትምለሰኒ ጥራይ'ዩ ዝነበራ።

ብ6 ጥቅምቲ 1945 ኣቶማዊ ቦምባ ኣብ ማእከል ኩተማ ሆረሺማ ምስ ዓለበ፡ ቺሂኮ ሃቺያ እተባህለ ሰራሕተኛ ሆስፒታል፡ ካብቲ ቦምባ ዝዓለበሉ ቦታ ሓደ ኪሎ ሜትሮን ፈረቓን ርሒቑ ኣብ ገዛኡ ተጋዲሙ ነበረ። ሓይሊ ናይቲ ቦምባ ንኽዳኑን የማናይ ወገን ኣካሉን ቀዳዲዱ ኣንደዶ። እዚ ኣብ ላዕሊ ዘሎ ዳየሪ፡ ካብቲ ናይታ መዓልቲ ምስክርነቱ ዝሓዘ ዳየሪኡ ብ1955 ዘሕተሞ'ዩ።

10 ጥሪ 2015
ማይነፍሒ - 10 : 55 ቅ.ቐ. -

መፋለጢና ዘኪረ

ካብ ክፍሊ ወጺኡ ናብ ገዛ እናመጻእኩ ክሓስብ'የ ጸኒሐ። ስለምንታይ ትሓስቢ ኣይትብልኒ ዳየረይ። ክሓስብ ኢለ ኣይኩንኩን። ትም ኢሉ ምጽእ ኢሉኒ። ልዕሊ እቲ ንሽዱሽተ ወርሒ ዝተመላለስኩዎ ሓኪመይ ንኣኺ ምዕላል ይብርሃኒ፡ ይፎኾሰኒ'ውን። ክሳዕ እዛ ዝረኽበኪ ነታ ሓሳብ ከቋርጻ ደልየ፡ ግን ኣይኩነለይን። ቀድሚ ገለ ምኽነይ እንቋዕ ኣርኪብኩ።

ብማእከል ተር ዝበለ ሸባኻ እናሓለፍኩ እንከለኹ፡ ኣብ ማእከል ዝዓጉጉ ተመሃሮ ኳንና ዝተጻወትናዮ ተዘኪሩኒ። ምስኡ ከኣ ክዝክሮ ዘይደለኹ ሰብ ኣብ ሓሳበይ መጺኡ። ክልተና ናይ ኮዕሶ መርበብ ተጻወትቲ ኢና ነይርና። ኣበይ ከም ዝተላለና ክዝክር ክሳዕ ዘይክእል ድየ ኩይነ

ዳየረይ...፧ ሕጂ እጥፂ ኣለኹ ማለት ድዩ፧ እወ እታ መጀመርታ ዝተላለናላ ኣብ ሚዳ ኮዕሶ መርበብ ቤት ትምህርቲና እዩ።

ኣብ ልምምድ ኮሉና ኣወዳትን ኣዋልድን ብሓደ ሰለ ንለማመድ ክንፋለጥ ዕድል ረኺብና። ንሓድሕድና ኣዚና ሰለ ኣንፋቶ ከኣ ከም ኮሎም ኣሚነዮ እስሕቀን እጻወቶን ነይረ። ንቃለስ፡ ንደንዶግ፡ ንንየ፡ ... ልሙድ ባህሪ ዝተጠርነፉ ተጻወትቲ እዩ። ንሱ ግን ክፉእ ናይ ክፉኣት። ብዓል ሕማቐ ግብሪ ይሁዳ በቃ! ክኣምኖ ኣይነበረንን፡ ክጻወቶ ኣይነበረንን፡ ከመይ ገይረ'ሞ ከምኡ ኽሓስብ እኽእል። ካብ ኮሉና'ሞ መን'ያ ከምኡ ኢላ ክትሓብ ትኽእል፡ ዳየሪየይ ርእሰይ እሕመኒ ኣሎ ....

ዲና ሳሙኤል

ሞቀለይ

- 27 ሓምለ 2026

"ኣዳም ማለት ድንቂ ማለት እዩ፡" ንትብል ዘረባ ሚእቲ ካብ ሚእቲ ከም ዝሰማምዓላ ዝገብረኒ ኣዳም ምስ ኣፍቀርኩ እዩ፡ ጽባቐ ኣዳም ኣብቲ ብንጉስ ፍቕሪ ዝምስሎ ኣዳመይ ዝርኣኹዎ። መሐንቀቕየይ፡ ሊጋስ፡ ዓቃል፡ ዘይውዳእ ጽባቐ ዝውን፡ ንኣይ ንኹሕጉስ ዝተፈጥረን ኣዳመይ።

"ኮሉ ግዜ ኣብ ዙረት ደመይ ኣለኺ፡ ወትሩ'የ ዝዝክረኪ፡" እናኽብለኒ፡ እንተ ሓሰብካዮኺ ካብ ፍንጫሕ መሰንገልካ ዝተፈጠርኩ ደጋፊትካ ንኽኸውን ፈጣሪ ዝሓረየኒ፡ ምቑቱይ ባህታ ዝፈጥረሉ፡ ኣነ ኣብ ዘይብሉ ዝቑርር ፍጡርዶ ኣይኩንካን፧ ሰብ ሓደ ኮኾብ ብዘይ ድምጺ ተረዳዲእና ድዩ ዝበለ ኣብርሃም ኣፈወርቂ፡ ግድን ንስኻ ድማ ምቃልካ ክሳዕ ዝኹንኩ፡ ንስኻ ብኣይ ኣነ ድማ ብኣኻ ምሕሳብ ኣይንገድፍን ኢና።

ኣርሞር (ሳማራ)

ስፖርት

መርሃዊ ገብረሚካኤል

ጋንታ መንእሰያት ኦሎምፒክ ኤርትራ ተመሊሰ

ኣብ ሳልሳይ ዓለማዊ ውድድር ኦሊምፒክ መንእሰያት 2026 ተካይፋ ኣንጸባሪቑ ዓወት ብምምዝጋብ ተሸለምቲ ክልተ ሜዳልያታት ዝኾነት ሃገራዊት ጋንታ መንእሰያት ኦሊምፒክ ኤርትራ ሰኑይ 16 ሕዳር 2026 ተመሊሳ።

እታ ሃገራዊት ጋንታ ኣህጉራዊ መሳርፎ ሄፈርቲ ኣለምራ ኣብ ዝበጽሓትሉ ሳዕለምት ሓፍቲ ኮሚቴ ኦሊምፒክን ፊደረሽን ኣትሌቲክስ ኤርትራን ሰፊሕ ዕንባብ ብምብርኻት ምወቕ ኣቀባብላ ገይርያ። ዝበረ እታ ጋንታ ደማ ኣብ ሆቴል ኣለምራ ፓኣኔ ናይ ምቕባልን ናይ ምኽኽ እግሮታትን ተገይሩ።

ኣቡዚ ኢጋጣሚ ፕረዚደንት ሃገራዊ ኮሚቴ ኦሊምፒክ ኤርትራ ኣቶ ሚኽኤል ተኽለሚካኤል ኣብ ዘንመየ ቃል ኪዳንን ኣልዮትን ኣቡዚ ዓለማዊ መድረኽ ንዘበረ ቡጹ ክሊማ ተጻዊርም ዘመዘቡዎም ብሉጽ ዓወት፡ ኣብ ዓውዲ ኣትሊቲክስ ዘሎ ዕቑር ዓቕሚ ተኣኪቲ ዘርኢየ ምንባሩ ብምሕጽጽ የሃንኡ ገለጸ።

ኣልጳጧ ኢሳያስ ኣሰፋው ብየጋይኡ ሳላ እቲ ብኽሉም ኣህጉት ዝተገበረ ቀድመ ምድላዋትን ጽፉፍ ውዳቤ እቲ ዓወት ነፍሪ ዝተመዝገበ ብምዮቃኔ ነቲ ዓወት ክወን ዝገበሩ ኣትሊታት ዝርኣየዎ ሓቦ መኪሱ። ኣብ ኮሚሽን ባህልን ስፖርትን ኤርትራ ሓላፊ ምክትታል ኮሚቴታት ኦሊምፒክ፣ ፓራኦሊምፒክን ሃገራውያን ፊደረሽናት ስፖርትን ከሉቄል ሰሎሞን ሰዩም ብወኸሩ ኣብቲ ዓለማዊ ውድድር ዝሃነፉ ኣትሊታት ንኤርትራ ኣብ ተርታ እተን ብምዕልያታት ዘበጸ ዕወታት ሃገራት ክነጥሪ ብምብቅዓምኒ ንዝረባ ዘለዎ ኣቀባብላ ገይሩሎም።

ኣቦ ኮሚሽነር ባህልን ስፖርትን ኤርትራ ሓሊፉ ምንዋይ ገብረኣብ ቀዳመ ምድላዋትን ጽፉፍ ውዳቤ እቲ ዓወት ነፍሪ ዝተመዝገበ ብምዮቃኔ ነቲ ዓወት ክወን ዝገበሩ ኣትሊታት ዝርኣየዎ ሓቦ መኪሱ። ኣብ ኮሚሽነር ባህልን ስፖርትን ኤርትራ ሓሊፉ ምንዋይ ገብረኣብ ቀዳመ ምድላዋትን ጽፉፍ ውዳቤ እቲ ዓወት ነፍሪ ዝተመዝገበ ብምዮቃኔ ነቲ ዓወት ክወን ዝገበሩ ኣትሊታት ዝርኣየዎ ሓቦ መኪሱ።

ዝሃርን ህዙብን ዜጋታት ምዃኑ ገለጸ። ወሲኹ ድማ ነቲ ተካኢቲ መንእሰያት ኣብ ቅድሚኡም ንዘጸንዋዎም ውድድራት ኖጵማይ ንምሽላዕ ትጽቢት ነምዮሎር ብምዮቃኔ ኣቦ ከሉ ገዛዛኡም ዘድሊ መናርን ምትብባዝን ከሉም ኣኽሊ ስፖርት ነፃማዘያናዎም ሓቢሩ።

ጋንታ ኦሊምፒክ መንእሰያት ኤርትራ ኣቡዚ ካብ 31 ጥቅምቲ ክሳብ 14 ሕዳር 2026 ኣብ ቆፎ ሴኔጋል ዝተናየደ ዓለማዊ ውድድር ኦሊምፒክ መንእሰያት፡ ኣብ 800 ሜትሮ ብኣትሌት ገብረኣብ የናስ - ብዜሩ፡ ኣብ 1500 ሜትር ብኣትሌት ካፍሪ ተኽለማርያም - ኑሓስ መዳልያ ክትኽስም እኽሎ ኣብ 3000 ሜትር ድማ ብኣትሌት ሳሙኤል ንብሰ ናይ ራብዓይ ደረጃ ብለጸ ወጽኢት ምምዝጋብ ይፍሰጡ።

ተሰነይ - ሻምፕዮን ቅድድም ብሽክለታ ተዛዚሙ

ኣብ ንኡስ ዞባ ተሰነይ ብምኽንያት ሻምፕዮን ቅድድም ብቩስለታ ንኡርባዕተ ሰናብቲ ነቡደድ ዝቐጸለ ውድድር ተዘሚሙ።

ኣቦ መዝር ፊደረሽን ቅድድም ብቩስለታ ንኡስ ዞባ ተሰነይ ኣቶ ብርሃነ ሰዩም ኣብ ዘንመየ ቃልኡ እቲ ብሓመሽቱ ደሺሽናት ነቡደድ ዝቐጸለ ውድድር ብወዕወዕ መንፈስ ነም ዝተኻየደ ብምዮቃኔ ውዳ ቡቲ ኣልጳጧ ነምዝተሳህለ ኣረጋጊጹ። ኣሸሮ ኣየቧቡ ወዳ ካብ ሃገራዊ ማሞክ ጥሮታ ምወዳኦኡ ጸበጮቕ ነምዝተሳህለ መንዛኣኡ መግለጺ ኣቡዚ ውድድር ልዑል እጃም ንዝተዋጽኡ መንእሰያውያን ኣኽሊን ውልቀ ሰበትን ኣመስጊነ።

ኣብ መዘርዚ ናይ'ቲ ውድድር፡ ኣብ ቀዳማይ ደሺሽን ዳሮት ባህታ ዓባይ ዋንጫን ወርቂ መዳልያ፣ ጸንዮት ምሃኖ ሚኽኤይ'ቲ ዋንጫን ብዙር መዳልያን ነምኡ'ውን ሲረክ ንይትኦም ንኽሸዩይ ዋንጫን ኑሓስ መዳልያን ብምሸም ቀዳማት ሰለኡ'ቲ ኮይኖም ተዓዊቶም።

ቀጺሎም ውድድሮም ኣብ ዘቐዩ ካልኣይ ደሺሽን ዝተረኽበ ወጽኢት ድማ ዳሮት የወሃአ ቀዳማይ፡ ሳሙኤል ተኽፍልያት ካልኣይ ነምኡ'ውን ዩኤል ዳሮት ሳልሳይ ዕዉታት ክሸኹ ከለዉ፡ ኣብ ሳልሳይ ደሺሽን መሉጊታ ንብረመደህን ቀዳማይ፡ ጸንዮት ሰለሰ ደሺሽናት ንኽሸዩ ከለዉ፡ ኣብ ሳልሳይ ደሺሽን ፍትሓዊ የወሃአ ካብ ካልኣይ ደሺሽን መርዋን ዓወት፡ ካብ ሳልሳይ ደሺሽን ጸንዮት ሰለሰ ወርቂ መዳልያ ክሸሙ ከለዉ፡ ኣብ ዓመተ 2026 ብደረጃ ዞባን ንኡስ ዞባን ብሉጽነት ተጻውኦቲ ንዘኾኑ ተቐዳዳማይ ዳሮት ባህታን ዩኤል ዳሮትን ንሸናሲ ወሰፎም ዓባይቲ ዋናጩ ተገዚምም። ነምኡ'ውን ካብ ሰለኡ'ኡ ደሺሽናት ብሉጽ ጠባይ ዝገጸቦቒቑ ተቐዳደማቲ ኣብል ተሰፋልያት፡ ኤልያም ኣማኤል፡ ሄርሞን ዳንኤል ካብ ዝተፈላለዩ ሓለፍቲ ሸልማት ተዓዲሙ።

ሮበርትሶን ኣብ ወጣሪ ውጽኢት ሓድሽ ክብረ ወሰን ሒዙ

ስኮትላንድ ኣብ ግጥም ሄሸኣ ሊግ ብስዋንሪንድ ብጠፈሓ 4ብ0 ድሕሪ ምህዝሩ ሓለቓ ጋንታኣ ኣንዲ ርበርትሰን ቡቲ ወጽኢት ኦመና ነምዝተቐጠዐ ብምዮጽ፡ ነቲ ከቲታት ንምቕያር ወይ ንምጽዋር እኽል ግዜ ነም ዘይብሉም ኣረጋኢ። ርበርትሰን ጋንታኣም ንቐድሚት ትሰርመሉ መንገዲ ክብሩዲ ነም ዘለዋ ብማትሕስኑቡ ሓድሽ ክብረ ወሰን ኣብ ዘጽሓፈሉ ጸወታ ዝሰፍር ወጽኢት ምምዝጋብ ነም ዘቐጠየ ኣተንዝሀ። ርበርትሰን ኣቡዚ ጸወታ ኣብ ታሪኽ ሃገራዊት ጋንታ ስኮትላንድ ብ103 ዝዝዘሐ ኣህጉራዊ ጸወታታት ዙዘደ ብምዃን ክብረ ወሰን ክሕዝኽ እንተ ኾኣሉ ቡቲ ወጽኢት ሜና ፀገብ ነም ዘደነቅ ብምዮጽ፡ ንዘተፈራረቐ ስሜታት ናይ'ቲ ኢጋጣሚ ንምዮጹ ነም ዝኾበዶ ተሓብሩ።

ስኮትላንድ በዚ ወጽኢት ኣብ ጉጅለ ክልተ ምስ ዝምደባ ሃገራት መባል ሳልሳይ ደረጃ ክትሕዝ ኣጋይዱዋ ኣለ። ሰብኡቲያ ባሎኛ ኣብ ወርሒ ኑሓስ መዝሙት ናይዛ ጋንታ ካብ ገቐባል ንደሓር፡ ንቐድሚት ዘየቕዕ ስልታዊ ስትራተጂ ብምሕንጻጽ ክሸርሕኽ እንተ ጸንሐ ብዘይካ ኣብ ክልተ ግጥምት ናይ'ዚ ሊግ ዓወት ኮመዞንብ ኣደኣሊኡ። በዚ (ብስዋንሪንድ) ዝወረዶ ስዕረት ድማ ኣብ ነብድ ወጥሪ ምህላዉ ይሕብር።

ጀሱስ ንርእይቶ ኣደ ሮናልዶ ምላሽ ሂቡ

ኣልጳጧ ሃገራዊት ጋንታ ፖርቱጋል ጆርጅ ጀሱስ ኣደ ክረስቲኖኖ ሮናልዶ ዶሎረስ ኣቬሮ ወዳ ክረስቲኖኖ ብኦልጳጧ ጀሱስ ተታሊሉ ክትብል ንዘለዩ መግለጺ ምላሽ ሂቡ።

ኣደ ሮናልዶ ዝሓለፈ ሰንበት ኣብ ግጥም ሄሸኣ ሊግ - ፖርቱጋል ንደሚኽክ ዓይነማ 4ብ1 ዝተሳዕረትሉ ጸወታ ምርኽኽ ብምግባር ኣብ ዝጸቡ መግለጺ፡ ጀሱስ እቲ ስዕረት ነም ዝገበኡ ብምዮቃኔ ወዳ ቡቲ ኣልጳጧ ነምዝተታህለ ኣረጋኢ። ኣቬሮ ኣየቧቡ ወዳ ካብ ሃገራዊ ማሞክ ጥሮታ ምወጽኡ ጸበጮቕ ነምዝተሳህለ መንዛኣኡ መግለጺ ሂቡ።

ኩሉም ተጻወትቲ ፖርቱጋል ንኡዝዞ ሮናልዶ ዋላኺ ቀጽሪ 7 ማልያ ለበሰም ናብ ሜዳ እንተ ኣተወ፡ ልዕሊ'ቲ ኾንክሱ ዝገበርዎ ትርኢት ሜና፡ ቡቲ ዘሕፍር ወጽኢት ዘመዝገበሉ ኩነት ክዘክር ባይታ ብምኽፋየም ዝኾፍኡ ኣዝረቢ ዛዕባ ፈጠርያሉ።

ኣልጳጧ ጀሱስ ንርእይቶ ኣደ ሮናልዶ ኣመልኪቱ ትሟል ሰለስ ጋንታኡ ምስ ዌልስ ቅድሚ ምምጥማ ኣብ ዝዘሎ ምሳኹ "ነም ኣደ መጠን ኣብ ልዕሊኣ ዘሎ ክብሪ ኣብ ቦትኡ ክህሉ'የ ዘደልየ። ኣሸሮ ደቃ ንምዕባይ ብዙሕ ተጻቕያ'ዩ። ብዘዕባ ንምውዳኡ ጥሮታ ሮናልዶ መልሲ ክህባ ድማ ግድንዩ። ሮናልዶ ተራ ተጻዋታይ ኣደኣኹ። ብዘዕባ ጥሮታ ብዙሕ ሕቶታት ክመጽኡሂ እዩ። ኣህውን ክሳብ ዘለኹ ክምልስ ክውሰንዮ። እቲ ሕቶ ሜና ኣብ ኣሸሮ ዘደኣሰ ካፕቴንም ይመጽኡሂ ብምህላው፡ ናብ ካልኣይ፡ ኣብል ንብረሰላሰ ድማ ሳልሳይ ብምኻን ዝዘዳለወሉም ዋናጩን መዳልያታትን ተቐብሉም።

ኣቦ ሪብዮይ ዲሸሸን ቀዳማይ ሚልክዮስ እዝራ፡ ካልኣይ ለዊ ሕሩይ፡ ሳልሳይ ሄኖክ ብዙኽ ብምዕዋት ዋናጩን መዳልያን ክሳብ ኣህጉራዊ ማሞክ ጥሮታ ዓመት 2030 ዝቅጸል ውሳነ ምኻኑ ድማ እዩ ዝገበሮ። ጀሱስ ኣብ ዝዛለፉ ማሞክ ስዕረት ነዊመገበ ክብዳዘ ድሕሪ ምጽናሕ እዩ ብጀሚኽ ኣብ ሃዱ ፈለማን ገፈሕ ስዕረትን ዝገጥሞ ዘሎ።

ራይስ ምስ ኣርሰናል ተሰማሚዑ

ናይ ማኽክል ኣሽፋላይ ኣርሰናል ዴክለን ራይሰ ምስታ ክሳብ ንዋይሕ ዘጽንሐ ሓድሽ ውዕል ንምፍራም፡ ኣፈናዊ ሰምንዕ ነም ዘቐደ ተሓብሩ። ራይሰ ቡቲ ዝበጽሖ ሰምንዕ ምስቲ ኣብ ኣርሰናል ዝዕዕለ መሪ ዝኾፈል ቦዑ ሳዕ ክመጻረረ እዩ። ኣርሰናል በዚ ሰምንዕ ኣብላ ጉሓደ ካብዞም ቀንዲን ኣገደስቲን ተጻወትታ ንዋይስ እዋን ኣብ መሳርዓ ንምጽናሕ ዘርኣዩዎ ድሉት ኮይኑ ተመዝጊቡ ኣሎ። ራይሰ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ጋንታኡ ጸዋኡ ፕሪመር ሊግ ምስ ተዓወትት፡ ኣብ ኣርሰናል ዝበጸጸ ተጻዋታይ ናይ'ቲ ዓመት ኮይኑ ምሸሞሙ ይዝክር።

እዚ ወዲ 27 ዓመት ኣሽፋላይ ኣብ 2023 ዝኾበረ ተጻዋታይ ኣርሰናል ብምዃን ብ105 ሚልዮን ፓውንድ ካብ ዌስትሃም ናብ ኣርሰናል ድሕሪ ምኪንዱ፡ ኣርቴታ ኣብ ራይሰ ብምምርኻስ ብልጽቲ ጋንታ ክሃንጽ ነም ዝሓገዘ ዲሕብር። ኣርሰናል ሻምፕዮን ፕሪመር ሊግ ክትዓትር ልዑል ኣስተዋጽኦ ዝበረ ራይሰ ምህዝ ጋንታ ንሸሸነ ዓመት ክጸንሕ ነምዝኾኽል ይገብር። "ኣነ ወትሩ ዕላማታት ብምቕማጥ ንቐድሚት ክበገም ዝጽዕር ተጻዋታይ እየ። ኣብዚን ዝጽናሕሉን ክሸዅ'ውን ዝ. ኮተግብሮ ዝኽትዩ። ኣብ ነም ኣርሰናል ዝሓጣሸሽ ክሸዅ ምህዝ ናይ'ዚ ሊግ ዓወት ኮመዞንብ ኣደኣሊኡ። በዚ (ብስዋንሪንድ) ዝወረዶ ስዕረት ድማ ኣብ ነብድ ወጥሪ ምህዝ ይፍሰጡ።

ቪኒሰስ ሃትሪክ ሰሪሑ

ብምጉዳል ብቐዳት ክሕመ ዝጸንሐ ናይ ክንዴ ኣጥቃዓይ ሪያል ማድሪድ ብራዚላዊ ጃኔር ቪኒሰስ፡ ኣብቲ ሃዱ ምስ ሲንጋፖር ዙዘደደ ናይ ምሕሸት ጸወታ ዦትኽ ብምስራሕ ናብ ጸንሮቕ ቁመና ነም ዝተመልሰ ይንገር ኣሉ። ቪኒሰስ ሃዱ ብራዚል ንሲንጋፖር 7ብ0 ኣብ ዝዕዳረጉሉ ዘመዝዝን ሰለኡ'ቲ ሹዮታትን ሓንቲ ቀረብ ሹዮን ተሓገዘዩ ብሉጽ ተጻዋታይ ክሰመ ክኢሉ ዘሎ።

ኣብ ሃገራዊት ጋንታ ብራዚል ኣብ ዝሓለፉ ኣርባዕተ ዓመታት ድሕሪ'ቲ ነይማር ኣብ 2022 ዋንጫ ዓለም ዦትኽ ዝሰርሓሉ ግዜ ሸንሰስ እዩ ንሬልማ ግዜ ዦትኽ ዝሰርሕ ዘሎ።

ብራዚል ዝ. ደሙቕ ዓወት ተመዝዮብ ዘላ ድሕሪ'ቲ ቀዳም ብፔፓን 3ብ2 ምስዮራ ኮይኑ ትግሊ ሰለስ ኣብ ልዕሊ ሲንጋፖር ብበሬሕ ምሸዋታ ደማ ንእሽሪታ መደበኽታ ገይሪትሉ። ሸንሰስ ምስ ሃገራዊት ጋንትኡ ብምዃን ናይ ፊልማ ዦትኽ ዝሰርሓላ ማሞም ኮይና ድማ ተመዝዮቡትሉ ኣሎ። ሸንሰስ ዦትኽ ንኽሸርሕ 20 ደቓይቕ ጥሪይ እዩ ወሲዱሉ።

ዜና ዓለም

ማርታ ክብሮም

ዩክሬን፡ ምስ ኣመሪካ ዝርርብ ተካይድ

ዩክሬን፡ ብጉዳይ እቲ ምስ ሩሲያ እተካይዶ ዘላ ደማዊ ኲናት ኣመልኪታ፡ ምስ ሰብ መዚ ኣመሪካን ኤውሮጳን ሓድሽ ዝርርብ ስላም ከም ዝቐደደት ኣፍሊጣ።

ፕረዚደንት ዩክሬን ቮሎዲሚር ዘለንስኪ፡ ምስ ልኡኻት ኣመሪካ ስቲቭ ዊትኮፍን ጃረድ ኩሽነርን ከምኡ'ውን ምስ ወከልቲ መንግስታት ኤውሮጳ ብምግዛ ዝቐደዶ ዝርርብ ስላም ቀሊል ከም ዘይነበረ ገሊጹ።

ኣብቲ ዝርርብ፡ ወከልቲ መንግስታት ፈረንሳ፡ ጀርመን፡ ብሪጣንያ፡ ኢጣልያን ፖላንድን ከም እተሳተፉ ዝጠቐሰ ዘለንስኪ፡ ኣብ ዝመጽእ ምስ ሰብ መዚ ሩሲያ ኣብ ዝግበር ርክብ'ውን ከም ዝሳተፉ ሓቢሩ።

ፕረዚደንት ዘለንስኪ ኣብ መግለጺኡ፡ "ነቲ ኲናት ደው ንምባል፡ ልዑል ዲፕሎማስያዊ ጻዕርታት ይካየድ ኣሎ።

እዚ ጻዕርታት ከንቱ ኮይኑ ከይተርፍ ከኣ ተስፋ ንገብር" ኢሉ።

ድሕሪ'ቲ ዝርርብ፡ ከንቲባ ከተማ ኪየቭ (ርእሰ ከተማ ዩክሬን) ቪታሊ ክሊችኮ፡ ኣብታ ከተማ ዝርከቡ ክልተ ዓበይቲ ድልድላት ብደብዳብ ሩሲያ ከም እተዛርሙ ገሊጹ።

ከም መልሰ ግብሪ ናይ'ቲ መጥቃዕቲ ዩክሬን እውን ምስ ሩሲያ ዝራኸብ ድልድል ከም ዘዕነወት ኣፍሊጣ።

ሚኒስትሪ ምክልኻል ሩሲያ ብወገኑ፡ እቲ ብሰሉይ ምሸት ኣብ ግዝኣታት ሩሲያ ዝተፈጸመ መጥቃዕቲ ድሮን፡ ኲናት ክልተአን ሃገራት ኣብ 2022 ካብ ዝጅመር ንደሓር እቲ ዝዓበየ ኣብ ሩሲያ ዝተኻየደ መጥቃዕቲ ምዃኑ ገሊጹ።

ካብ'ተን ከጥቅዓ ናብ ሩሲያ ዝኣተዋ ድሮናት፡ ልዕሊ 200 ከም ዘርዓነ'ውን እቲ ሚኒስትሪ ወሲኹ ሓቢሩ።

ኣፈኛ ፕረዚደንት ሩሲያ ድሚትሪ ፐስኮቭ ድማ፡ ሩሲያ ምስ ዩክሬን ግዜያዊ ስምምዕ ምቁራጽ ተኹሲ ዘይኮነ፡ ነባሪ ስምምዕ ሰላም ክትገብር ከም እትደሊ ኣሕሲሩ።

ነባሪ ስምምዕ ሰላም፡ ንዩክሬን ካብ በሰላታት ኲናት ክትወጽእ ዝሕግዝ ምዃኑ'ውን እቲ ኣፈኛ ወሲኹ ኣረዲኡ።

ፕረዚደንት ትራምፕ ብወገኑ፡ ብዛዕባ እቲ ኣብ መንጎ ክልተአን ሃገራት ክህሉ ዝድለ ዘሎ ስምምዕ ሰላም ኣመልኪቱ ምስ መራሕቲ ቻይናን ሩሲያን ኣብ ቻይና ክዘራረብ ምዃኑ ሓቢሩ'ሎ።

ባሕሬን፡ ንመጥቃዕቲ ኢራን ተበርዕን

ኣህጉራውያ ጸረ ኒፈርቲ ባሕሬን ካብ ኢራን ከም ዝተበገሰት ንዝገለጸቶ ድሮን ወቒያም ከም ዘውደቑዋ ገሊጾም።

ሓለዋ ሰውራ ኢራን ብወገኑ፡ ኣብ ባሕሬን ተደኲኑ ንዝርከብ ስርዓት ራዳር ኣመሪካ ዒላማ ዝገበረ ሸዱሽተ መጥቃዕቲ ናይ ድሮን ከም ዝቐደደ ሓቢሩ።

ሓለዋ ሰውራ ኢራን ወሲኹ፡ እቲ መጥቃዕቲ ኣካል ናይቲ ኣመሪካ ኣብቲ ዞባ ንትገብሮ ዘላ ወተሃደራዊ ንጥፈታት ንምልማስ ዝወሰዶ ዘሎ ስጉምትታት ምዃኑ ገሊጹ።

ሚኒስትሪ ወሽጣዊ ጉዳያት ባሕሬን፡ ናብ ህዝቢ ናይ ማጠንቀቕታ መልእኽቲ ድሕሪ ምትሕልላፉ እቲ መጥቃዕቲ ከም እተፈጸመን፡ ኣብ ልዕሊ ህይወት ሰብ ዝበጽሐ ጉድኣት ከም ዘየወረደን ኣረጋጊጹ።

ድሕሪ'ቲ መጥቃዕቲ፡ ህዝቢ ኣብ ኩሉ ንጥፈታቱ ጥንቃቐ ክገብር ድማ እቲ ሚኒስትሪ ኣተሓሳሰበ።

ሓለዋ ሰውራ ኢራን ንስርዓት ራዳር ኣመሪካ ዒላማ ዝገበረ መጥቃዕቲ ከም ዝቐደደ እኳ እንተ ገለጸ ሰራዊት ኣመሪካ ግን ኣብ ልዕሊ እቲ ስርዓት ራዳር ዝኾነ መጥቃዕቲ ከም ዘይተፈጸመ እዩ ዝምጉት ዘሎ።

ባሕሬን ኣብ መንጎ ኣመሪካን ኢራንን ተፈጢሩ ዘሎ ወተሃደራዊ ወጥሪ ናብ ዳግማይ ኲናት ከየምርሕ ልዑል ስግኣት ሰፊኑ ኣብ ዘለወሉ እዋን፡ ጸጥታዊ ኲነታታ ኣብ ኣስካፊ ደረጃ በጺሑ ከም ዘሎ እዩ መርበብ ሓበሬታ ኣልጀዚራ ዘመልከተ።

ባንግላድሽ - ፖሊስ ምስ ሰልፈኛታት ተጋጪዮም

ፖሊስ ባንግላደሽ ዘንብዕ ጋዝ ተጠቒሙ ኣብ ልዕሊ ናይ ደሞዝ ወሰኽ ንምሕታት ሰልፊ ዘካይዱ ዘለዉ ብኣሽሓት ዝቝጸሩ ሰራሕተኛታት ናይታ ሃገር መጥቃዕቲ ከም ዝፈጸመ፡ ሰብ መዚ ባንግላደሽ ሓቢሮም።

እቶም ሰልፈኛታት፡ ተወጢኑ ዝነበረ ንደሞዝ ዝምልከት ናይ ቦርድ ኣኼባ ዝይተወሰነ እዋን ከም እተሰጋገረ ድሕሪ ምግላጹ ናዕቢ ከም ዝጀመሩ'ውን እቶም ሰብ መዚ ወሲኾም ገሊጾም።

ሰልፈኛታት ትማሊ ሰሉስ ብዙሓት መካይን ከም ዘቃጸሉን ኣብ ዳካ - ርእሰ ከተማ ባንግላደሽ ንዝርከብ ዓቢ ጽርግያ'ውን ከም ዝዓጸውዎን፡ መርበብ ሓበሬታ ኣልጀዚራ ኣመልኪቱ።

ባንግላደሽ፡ ድሕሪ ቻይና ካልኣይቲ ዝዓበየት ንሰደድ ዝውዕለ ኣጭርቕቲ እተፍሪ ሃገር ምዃና እዩ ዝንገረሉ።

እንተኾነ ካብ ዝሓለፈ ወርሒ ኣትሒዙ ኣብታ ሃገር ብሰንኪ ሕቶ ወሰኽ መሃያ እናሓደለ ዝኸይድ ዘሎ ናዕቢ ሰራሕተኛታት፡ ነቲ ዓመታዊ 38 ቢልዮን ዶላር ኣታውን ልዕሊ ኣርባዕተ ሚልዮን ሰራሕተኛታትን ዘለዎ ኢንዱስትሪታት ክዳውንቲ ብኣሉታ ጸልዩዎ ከም ዝርከብ እያም ጸብጻባት ናይታ ሃገር ዝጠቕሱ።

ከም ሳዕቤኑ ድማ ኣብታ ሃገር ካብ ዘለዋ 4,500 ፋብሪካታት ኣጭርቕቲ፡ እተን ኣስታት 500 ስርሐን ደው ክብላ ተገዲደን ከም ዘለዋ፡ እቶም ጸብጻባት ወሲኾም ኣመልኪቶም።

የመን - ሓይልታት መንግስቲ ኣብ ልዕሊ ሑቲ ልዕሊ 600 መጥቃዕቲ የካይዱ

ሰራዊት የመን፡ ኪኣቶ ዕጡቓት ሑቲ ደው ንምባል ዝቐንዐ መጥቃዕትታት ኣብ ዘካይደሉ ዘሎ ግዜ ዝሓለፈ ሰንበት (ኣብ ውሽጢ 24 ሰዓታት) ጥራይ ኣብ ዝተፈላለዩ ግንባራት 661 መጥቃዕትታት ከም ዝፈጸመ ገሊጹ።

በቲ መጥቃዕትታት ኣስታት 173 ዕጡቓት ሑቲ ከም ዝተቐትሉን ዝቖሰሉን ድማ እቲ ሰራዊት ወሲኹ ሓቢሩ።

ኣፈኛ ሰራዊት የመን ኮሎኔል ማጀድ ኣል ኑዛይሊ ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ሓይልታት መንግስቲ ነቲ መጥቃዕቲ ብመዳፍዕ ድሮናትን ካልእ ኣጽዋርን ተሓጊዞም የካይዱዎ ከም ዘለዉ ኣረዲኡ።

ብዘይካ'ዚ፡ በቲ መጥቃዕትታት ኣስታት 71 ወተሃደራውያን ተሽከርከርቲ፡ መኣዝዚ ኾቀጣታትን ደፋዓትን ሑቲ ከም ዝዓነወ ሓቢሩ።

ሰራዊት የመን ዕላማታቱ ክሳብ ዘውቅዕ መጥቃዕቱ ክቕጽል ምዃኑ ዝገለጸ እቲ ኣፈኛ፡ ኣብ ልዕሊ ሰላማዊ ህዝብን መንበሪ ኣባይትን ጉድኣት ከየብጽሕ ጥንቃቐ ክግበር ምዃኑ'ውን ኣፍሊጡ።

እንተኾነ ዕጡቓት ሑቲ ካብ ዓደን ንቐይሕ ባሕሪ ዝራኸብ መስመር ድሕሪ ምብታኾም፡ ሰራዊት የመን ተቖጻጺሩዎ ንዝጸንሐ ሓያሎ ቦታታት ጉዲፉ ከንሳሕብ ተገዲዱ ምህላዉ'ዩ ዝገለጽ ዘሎ።

ኮንጎ - ለበዳ ኢቦላ ኣብ ዝለዓለ ጥርዙ ይበጽሕ

ኣብ ደሞክራስያዊት ረፓብሊክ ኮንጎ ለበዳ ኢቦላ ካብ ዝኸሰት ሸዱሽተ ወርሒ ኣቑጺሩ ኣብ ዘለወሉ እዋን፡ እቲ ለበዳ ካብ ቁጽጽር ወጺኡ ኮይኑ ምህላዉን ቁጽሪ መልከፍትን ሞትን ደማ መዓልታዊ ይውሰኽ ከም ዘሎን ሚኒስትሪ ጥዕና ናይታ ሃገር ሓቢሩ።

ሕጽረት ሕክምናዊ መሳርሒታትን ድኹም ስርዓት ምሕደራን ነቲ ለበዳ ንምግታእ ኣብ ዝግበር ጻዕርታት ዕንቅፋት ኮይኑ ከም ዘሎ'ውን እቲ ሚኒስትሪ ወሲኹ ገሊጹ።

ሰብ መዚ ሕብረት ሃገራት ብወገኖም፡ ኣብታ ሃገር ዘሎ ጸጥታዊ ዘይምርግጋእ ብፍላይ ከኣ ኣብ ልዕሊ ሰራሕተኛታት ትካላት ጥዕና ዝቐደድ ዘሎ ተደጋጋሚ መጥቃዕትታት፡ ኣብ ምግታእ ናይቲ ለበዳ ዓቢ ብድሆ ኮይኑ ምህላዉ ኣረዲኦም።

ጸብጻብ መንግስቲ ኮንጎ እውን ኢቦላ ዝሓለፈ 15 ግንቦት ካብ ዝኸሰተ ንደሓር ዛጊት ልዕሊ 11,000 ሰባት በቲ ቫይረስ ክልከፉ ከለዉ፡ ልዕሊ 5,500 ድማ ከም ዝሞቱ የረድእ።

እቲ 'ቡንዲቡግዮ' ብዝብሃል ዓይነት ቫይረስ ኢቦላ ዝኸሰተ ለበዳ፡ ብደረጃ ዓለም ካልኣይ ዝዓበየ ቀታሊ ለበዳ ኮይኑ ከም ዘሎ'ዩ ዝንገረሉ።

ብመሰረት ውድብ ጥዕና ዓለም፡ እቲ ካብ 2014 ክሳብ 2016 ኣብ ሃገራት ምዕራብ ኣፍሪቃ ዝተራእየ ንኣስታት 29 ሽሕ ሰባት ዝለኸፈን ንልዕሊ 11 ሽሕ ሰባት ዝቐተለን ሕማም ኢቦላ፡ ቀዳማይ ቀታሊ ለበዳ ኮይኑ ተመዝጊቡ ደርኩቡ።

ተረኛ ፋርማሲ	ዕለት	ጎደና	ቊ.ስልኪ
ፋርማሲ ዳሉል	18/11/2026	ጎደና ሓርነት ቊ.158፡ፊት ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ	125266

ፋርማሲ ቊ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቊ.ቴሌፎን 127565